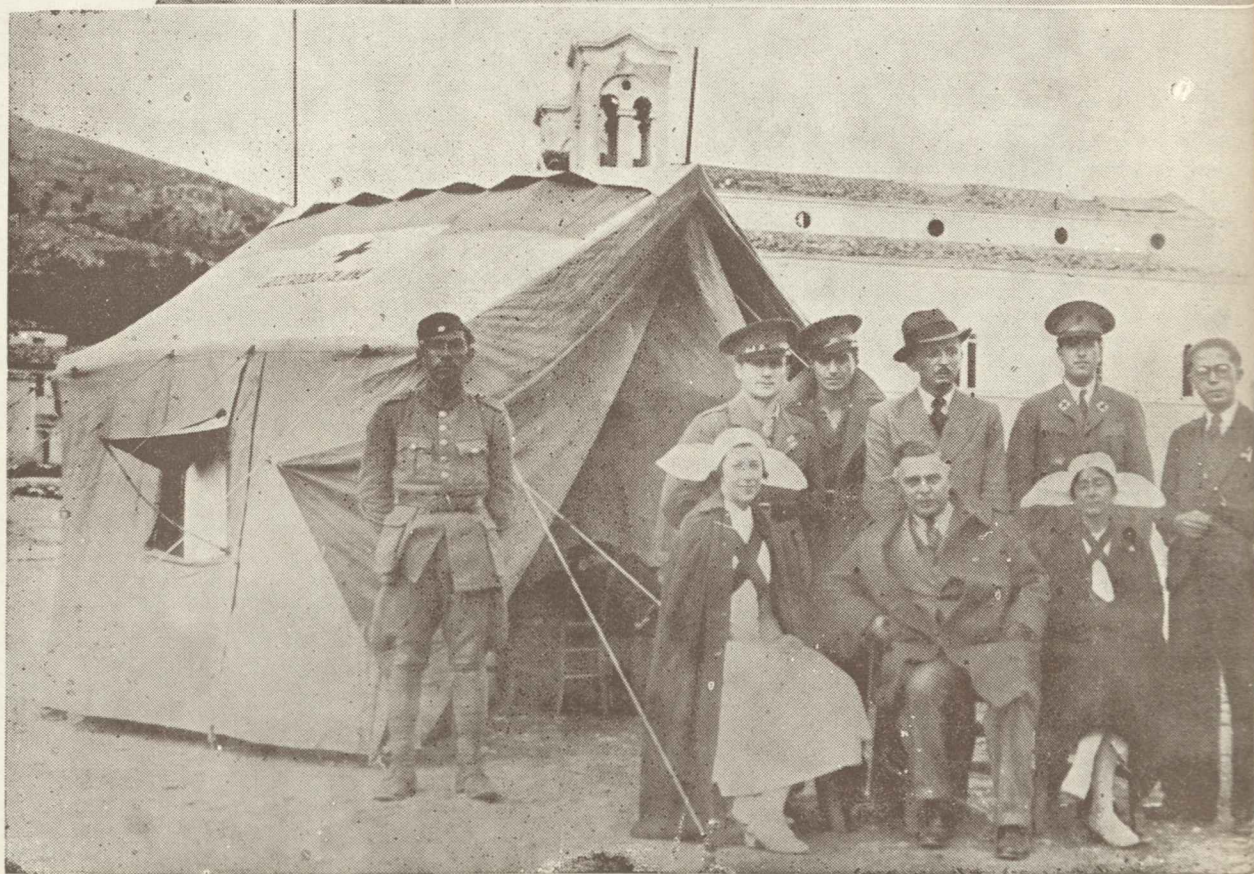
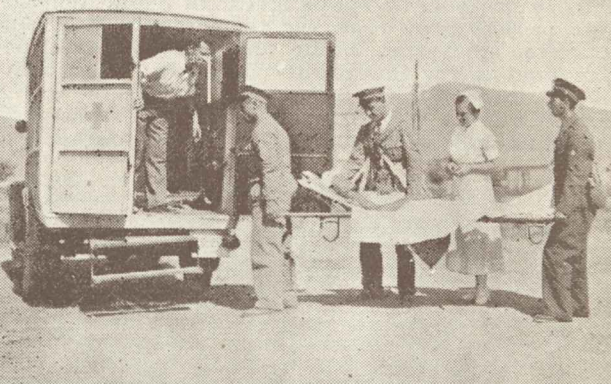
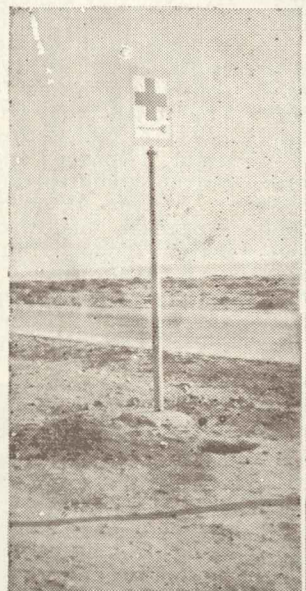

του. Μία μέρα από το αστυνομικό τμήμα του Π. Φαλήρου ειδοποιούσαν ότι στον παραλιακό δρόμο είχε γίνει μία τρομαχτική σύγκρουση αυτοκινήτων. Το ασθενοφόρο αυτοκίνητο κατέβηκε γρήγορα τη λεωφόρο Συγγρού. Άλλα στα διόδια αναγκάστηκε να σταματήσει για να πληρώσει το σχετικό φόρο! Καθυστερήσε αρκετά και παρ' όλο που περνούσε από την αιμορραγία το θύμα του δυστυχήματος, ο Παναγιώτης Μάρκου! Εύτυχως ότι ο γιατρός κατέρωθε να τον σώσει. Τι λένουν γι' αυτό οι αρμόδιοι; Δεν θα μπορούσε άραγε τ' αυτοκίνητο των Πρώτων Βοηθειών ν' απαλλαγεί από τα διόδια; Τόσο φθηνά λοιπόν στοιχίζει η ζωή ενός ανθρώπου; Η μήπως θέλουν να επαναληφθεί η ιστορία του άτυχου θύματος της Καλλιθέας; Την ξέρετε; Έγινε τη μέρα της άφιξης του Σουηδού διαδόχου. Στο ασθενοφόρο αυτοκίνητο, καθώς μας είπαν, απηγορεύθη το πέρασμα από την στρατιωτική παράταξη κι έτσι αναγκάστηκε να περιμένει πάνω από μισή ώρα! Το αποτέλεσμα ήταν να πεθάνει ένα δυστυχισμένο κορίτσι που είχε πάθει δηλητηρίαση, ενώ θα μπορούσε να σωθεί. Μετά το... θάνατό του αναστατώθηκε βέβαια η αστυνομία κι' ο ίδιος ο διευθυντής της έκανε ανακρίσεις. Μά' όλα ξεχάστηκαν κι' η αδιαφορία των αρμοδίων εξακολουθεί μέχρι που να σημειωθεί και κανένα άλλο θύμα!

Η άτυχος όμως των συμπολιτών εξακολουθούν. Μέσα στο βιβλίο νοσηλείας είναι γραμμένες ένα σωρό αιματηρές τραγωδίες, δράματα, φιλονεικίες, απροσεξίες, απόπειρες αυτοκτονίας, τραυματισμοί. Ο Σταθμός των Πρώτων Βοηθειών στην πρωτεύουσα πάντα έχει δουλειά μέρα και νύχτα. Ο διευθυντής του μας ομολόγησε ότι χρειάζεται και... τέταρτο ασθενοφόρο αυτόκινητο κι' ακόμη δυο μοτοσυκλέτες για να μπορούν οι γιατροί να πηγαίνουν άμεσα στον τόπο του δυστυχήματος και να μη περιμένουν την άφιξη των αυτοκινήτων όπως συμβαίνει καμιά φορά. Ειδικά: μάλιστα στις πολυάριθμες αιματηρές συρράξεις που γίνονται τα τελευταία χρόνια μεταξύ των πολιτών και της αστυνομίας. Το ξύλο βλέπετε εφαρμόζεται παντού στην Ελλάδα. Σπας το κεφάλι του φίλου σου για να τον πείσεις να παραδεχθεί τα πολιτικά φρονήματά σου. Ξερίζεις τα μαλλιά της φίλης σου για να την καταφέρεις να σ' αγαπήσει. Και τσακίζεις κάτω από τις ρόδες των αυτοκινήτων γιατί έκανες την ανοησία να διασχίσεις το δρόμο. Έχει δίκιο λοιπόν ο διευθυντής του Σταθμού που μας λέει ότι δεν φτάνουν τ' αυτοκίνητα για τη μεταφορά των τραυματισμένων. Η στατιστική που αναφέραμε στην αρχή της έρευνάς μας είν' αρκετά αποκαλυπτική: Στις 365 μέρες του τελευταίου χρόνου έγιναν 4.000 δυστυχήματα! Απ' αυτό μπορείτε να καταλάβετε τι σημαντικές υπηρεσίες μας παρέχει ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών που άγρυπνει νύχτα και μέρα για να μας σώσει τη ζωή μας. Όλο αυτό έκανε βέβαια διαβάσει το... ήρωικό ξύλο που είχε πέσει πρό μηνός στο πρακτορείο των έφημερίδων. Οι εθνικιστάι θέλοντας να συμμορφώσουν τους κομμουνιστάς και να τους κάνουν ν' αλλάξουν φρονήματα θεώρησαν καλό να τους βγάλουν την πίστη τους με το ξύλο. Ύστερα λοιπόν από μία συνέλευση τους όπλισθηκαν με σανίδες και μπαστούνια και πήγαν να κάνουν μία επίσκεψη στα γραφεία του «Ριζοσπάστη». Η έφοδος ήταν πράγματι ελληνοπρεπής! Οι κομμουνιστάι όμως πιδ ψυχραίοι κλειδωσαν την πόρτα του πρακτορείου κι' έπεσαν έναντιόν των «έχθρων της ιδέας» για να τους κατασπαράξουν. Έπληκτο λούθησε σπασίμο κεφαλιών, και ακατάσχετος ροή αίματος. Οι βούρδουλες, οι φαλτοτές, τα ξύλα, άνεβοκατέβαιναν κι' έπεφταν δεξιά κι' αριστερά σκορπίζοντας τον όλεθρο. Ένας αξιωματικός, ένας πόλισμαν και μερικοί θερμάοιμοι πολλίτες που θέλησαν να κάνουν τους πολεμοχαρείς νέους να συνέλθουν έχασαν τις αισθήσεις τους από το ξύλο. Τέλος κατέφθασαν οι άντρες, κι' όλη η αστυνομική δύναμις της πρωτεύουσας και κατέρωθεσαν να συλλάβουν τους πρωτεργάτες αυτού του... εμφυλίου σπαραγμού. Όλοι ήταν τραυματισμένοι. Έτρεξε φυσικά άμέσως ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών κι' άρχισε να τους περιποιείται. Κι' από κεινή τη μέρα κάθε πρωί τ' αυτοκίνητο του γυρίζει στα διάφορα αστυνομικά τμήματα όπου εκρατούντο οι ταραξιά και οι γιατροί του Σταθμού τους περιεβάλλον. Αυτή η ιστορία κράτησε μέχρι που έγιναν καλά τα τραύματα των «φίλων της πατρίδας». Άλλα και σε κάθε σύγκρουση αστυνομικών και πολιτών ο Σταθμός λέει πάντα την τελευταία λέξη. Είναι το καλύτερο δείγμα της φιλανθρωπίας του Έρυθρου Σταυρού. Όσο για τον διευθυντή του, κάνει ότι μπορεί για να λειτουργήσει αυτή η υπηρεσία με μαθηματική ακρίβεια και να εινε άνταξια του μεγάλου έργου που έχει αναλάβει.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

Κατά σειράν έκ των άνω: Τραυματιοφορείς. — Σήμα κοντά σε σταθμό. — Μεταφορά τραυματιού. — Ο διευθυντής του Σταθμού Α' Βοηθειών με το συνεργείο των νοσοκόμων και των τραυματιοφορών.

Η Εκδίκηση του Παφνούτιου

Κάποτε όμως άκουσε και κάτι ψιψίσματα πιδ περίεργα για το δάσος. Έκεί μέσα, λέει, πολλές φορές οι καλόγεροι ανταμώνανε και μερικές χωριάτισσες κι' έπλεκαν ξωτες κι' άλλα τέτοια μυστήρια... Αυτά τα ψιψίσματα έκαμαν κάποιαν εντύπωση στον Παφνούτιο. Και ρώτησε να μάθει περισσότερα. Μά' όλοι απόφευγαν να του πουν. Τού πέρασε τότες από το μυαλό μία σκέψη, αρκετά σωστή. Συλλογίστηκε: αυτοί οι καλόγεροι που συναντούν εκεί γυναίκες είναι πιδ έξυπνοι και πονηροί από μένα. Τους έβλεπε και άσεβεις και βρωμερούς, που εντρόπιαζαν το σχήμα τους. Μά' αυτό δεν τον έπειραζεν όσο η κατὰσωση τους...

Αυτό το δάσος ήταν πραγματικά ευλόγια για το Μοναστήρι. Όχι μοναχά εκεί έδρουσζοντο οι καλόγεροι το καλοκαίρι, όχι μοναχά εκεί έγιοντο τα παράνομα ειδύλλια με τις χωριάτισσες, μά' το δάσος εξέσταινε κι' όλους τους καλογήρους. Από κει έμάτευαν ξύλα για τόν χειμώνα και για το μαγερείο όλο το χρόνο. Πουλούσαν βέβαια και ευλεία. Τελευταία τους τα πήρε κι' αυτά τα δικαιώματα το ταμείο του Κλήρου. Ωστόσο αυτοί κρυφά πουλούσαν πάντα ευλεία... Έκεί πάνω στο βουνό ποιος πάει να εξελέγξει; Δεν βαρύνει...

Αυτά τα ήξερε κι' ο Παφνούτιος. Έπερνε δα κι' αυτός το μερτικό του από την ευλεία και ήξερε πως δεν έπρεπε να μαθευτεί αυτό το μυστικό. Έτσι είχε κάτι λίγα λεφτοδράκια για ώρα ανάγκης...

Μά' αυτή η ώρα ανάγκης του ήρθε ξαφνικά. Μία μέρα κατέβηκε στο κοντινό χωριό να ιδη μήπως και... καταφέρει καμιά για το δάσος. Μά' όσο να ιδη το χωριό και να κάμη μία βόλτα, πέρασε η μέρα. Το βράδυ έπρεπε να γυρίσει ναρς στο μοναστήρι πριν κλείση η πόρτα. Μά' πριν άφση το χωριό, πέρασε κι' από το μικρό του ταχυδρομείο. Είχε και γράμμα ο Παφνούτιος. Κάπως καθυστερημένο... Μά... καλύτερα να μην το λάβαινε καθόλου ο έρμος!

Κακά χαμπέρια που λέτε. Ο αδερφός του ήταν άρρωστος. Γιατί ο Παφνούτιος δεν είχε ούτε μητέρα, ούτε πατέρα, ούτε άλλα αδέρφια, παρά μόνον ένα άσθενικό αδερφό, δυο χρόνια μικρότερόν του. Αυτός ο αδερφός του έδουλε στα κάρνα. Μά' τελευταία είχαν άρρωστηθεί. Αυτό τοι τέ είχαν γράψει και του έλεγαν πως δεν είναι σοβαρό. Μά' τώρα του γράφει ο ίδιος ο αδερφός του λεπτομέρειες. Πήρε λοιπόν το γράμμα και τώσε μαζί του στο Μοναστήρι. Τόσως σ' έναν άλλον καλόγερο, τον πάτερ Άγαθάγγελο, και του το διάβασε. Ο Παφνούτιος τ' άκουσε με προσοχή κι' έμεινε σάν τρομαγμένος!

Να τι έγραφε το γράμμα: Πώς ο αδερφός του πάτερ Παφνούτιου ήταν άσκημα. Είχε φθίση. Κακή αρρώστεια για θάνατο, αν δεν έκανε θεραπεία, αν δεν πήγαινε σε σανατόριο... του γάγραφεν ο ίδιος ο δύστυχος... Βέβαια αυτά ήταν αληθινά. Κι' ο πάτερ Παφνούτιος τα πρόσμενε, γιατί ήξερε πως ο αδερφός του ήταν άσθενικός και στη φθίση θα καταντούσε...

Τάκουσε το γράμμα ο Παφνούτιος και κατόπι ευχαρίστησε τον Άγαθάγγελο και κλείστηκε μόνος στο κελλί του. Έπιασεν εκεί με τα δυο χέρια του το κεφάλι του και συλλογίζονταν τι να κάμη... Βέβαια ο αδερφός του ήθελε βοήθεια. Και μόνον από αυτόν έπρόσμενε τη βοήθεια... Ναί... και ο Παφνούτιος δεν ήταν άφιλότιμος. Είχε τα λίγα λεφτά από την ευλεία. Τι να τα κάμη αυτός τα λεφτά; Το μοναστήρι τούδινε τα πάντα για τη ζωή του. Πήρε χαρτί και καλαμάρι και ξαναβρήκε τον Άγαθάγγελο. Και τούπε:

— Θέλω να σε παρακαλέσω να μου γράψεις ένα γράμμα στον αδερφό μου.
— Και τι να λέη; έρώτησεν ο πάτερ Άγαθάγγελος.
— Να λέη μοναχά πως έλαβα το γράμμα του και μ' έπεισεν το στέλνω ότι μπορώ για τη θεραπεία του.

— Άρκουν αὐτὸς.
— Ναί, Αὐτὰ μόνον.

Έκάθισεν ο πάτερ Άγαθάγγελος κι' έγραψε το γράμμα. Τό πήρε ο πάτερ Παφνούτιος κι' έπρεξε να κατεβή στο χωριό. Τράβηξε γραμμή για το ταχυδρομείο. Έρριξε κει το γράμμα και έδωσεν όλα τα λεφτά του, όλα, όλα για να βγύι μία έπιταγή σι' όνομα του αδερφού του. Αφού τα παράδωκε στον υπάλληλο, πήρε την απόδειξη και έφυγεν ευχαριστημένος.

Ξαναγύρισε στο μοναστήρι. Κι' ούτε σκέφτηκε να ψάξη πιά στο χωριό για μία φιλενάδα... Έπειτα οι φιλενάδες θέλουν λεφτά. Κι' αυτός δεν είχε πιά.

Ο Παφνούτιος Παντοκρατορινός—κατά κόσμον Παναγιώτης Τσαπάρας—ήταν ένας τυπικός και ήσυχος καλόγηρος. Μέσα στο μοναστήρι του Παντοκράτορα του Ξυλά—βοήθειά σας!—όλοι τον ήξεραν για έρημικόν και τίμιον άνθρωπο. Κι' αυτός φαινότανε ευχαριστημένος. Είχε λύσει το πρόβλημα της άχαρης ζωής του. Όξω, σάν κόσμο, δεν μπορούσε ποτέ να τα φέρη βόλτα. Δούλευε και πάντα ήταν κουρελής και πεινασμένος... Πολλές φορές κοιμώντανε και κάτω από τ' αστέρια... Τώρα όμως—δόξα νάχη ο Μεγαλοδύναμος!—το μοναστήρι τούδινε την τακτική «διακονία», δηλαδή το φαί σύμφωνα με το «πηδάλιον» της Έκκλησίας του Χριστού, στέγη, δηλαδή κελί ιδιαίτερο, και ράσα καθαρά και όμορφα... Έσώθηκε λοιπόν ο Παναγιώτης Τσαπάρας από τη στιγμή που τον έφώτισε ο Παντοκράτορας κι' έγινε καλόγηρος!

Στην αρχή μέσα στο Μοναστήρι του Παντοκράτορα παράστανε το ζώο και έκανε ότι τούλεγαν. Έτσι μοναχά έβλεπε πως μπορούσε να προκοπή εκεί. Πρώτα γίνηκε δόκιμος και άκουγε τις άκολληθές πίσω στο νάρθηκα του «καθολικού», μέσα στο σκοτάδι. Έπειτα μία μέρα ευδόκισε ο Άγιος Ήγούμενος και ο Παναγιώτης «έκάρη μοναχός». Γίνηκε πιά Παφνούτιος. Του δώσανε και καινούργιο ράσο. Από την ημέρα κεινή μπορούσε να λογαριάζεται κι' αυτός γι' άνθρωπος μέσα στο Μοναστήρι. Βέβαια γράμματα δεν ήξερε, ούτε είχεν έλπίδα να γίνη ποτέ ούτε διάκος. Μά' τώρα μπορούσε να μιλή έλεύθερα με τους άλλους καλογήρους, να προχωρή μπρος στην ώραία Πύλη της Έκκλησίας και να κάμη εκεί μεγάλες μετάνοιες και μακρουές σταυρούς. Ήταν πιά κι' αυτός κανονικά «κεκαρμένος»... Ήταν κάτι... Μά' βέβαια δεν όνειρευονταν ποτέ να φτάση ως το βαθμό ενός αρχιμανδρίτη ή ενός ήγουμένου... ούτε ιδέα!

Δεν είχε ρωμαντικές ιδέες ο Παφνούτιος. Δεν τον έμελλε παρά για τη ζωή του την άπλη και την ήσυχη. Τόσος απόξω από τη Μονή ήταν ένα μεγάλο δάσος από πεύκα. Ίδιοκτησία του μοναστηριού. Εκεί πήγαινε και ο ήγούμενος ο Άγιος Γερβάσιος κι' έκανε τόν περίπατό του. Αυτός ήταν ρωμαντικός τύπος. Και πολλές φορές γυρίζοντας από το δάσος, έκαθόντανε ο ήγούμενος πλάι στη βρύση ν' εύλογηση το θεό, με τα μάτια σά θαμπωμένα και με τα φρύδια σηκαμένα στο μέτωπο.

Συχνά πήγαιναν στο δάσος του Μοναστηριού κι' οι άλλοι καλόγεροι. Πότε παρέα δυο-τρείς μαζί, πότε μόνοι τους για να «ρεμβάσουν την φύση»... Ο Παφνούτιος δεν είχε καμιά διάθεση για το δάσος. Τό πολύ έπηγαινε και κάθονταν πλάι στη βρύση.

Μά' άκουε πολλά όρατα και περίεργα για το δάσος ο Παφνούτιος. Τού έπαινούσαν τη δροσιά των δένδρων, την όμορφη της πρασινάδας του... Αυτά δεν τα καταλάβαινε. Άδιαφορούσε!

Ο πάτερ-Παφνούτιος ήταν τώρα πολύ σκεπτικός. Συλλογίζονταν τόν αδελφό του. Τάχα νά γλύτωνε; Τάχα νά γιατρευότανε από τή φριχτή άρρώστεια; Ή μήν ήταν τόσο σοβαρά, πού ήταν όλα πιά άδικο χαμένα; Ή συλλογή αὐτῆ τόν έτρωγε. Πέρασε λίγος καιρός, καιρός γιομάτος άγωνία... Έπειτα έλαβε μιά μέρα ένα γράμμα από τόν αδελφό του. Τοῦ τῷ διάβασε ὁ πάτερ-Άγαθάγγελος. Τό γράμμα έγραφε:

«Παναγιώτη μου,

Έλαβα τὰ λεφτά πού μοῦ έστειλες καί τὸ συλλογίζομαι πολὺ πὼς τὰ στερήθηκες. Έπῃγα σ' ένα γιατρό καί σ' άλλον καί σέ τρίτο. Φθίση, μοῦ εἶπαν ὅλοι. Δίαιτα, φάρμακα καί ἂν μπορῶ, μοῦ εἶπαν, νά πᾶω σέ σανατόριο σέ βουνό. Προπάντων σέ ψηλὸ βουνό καί μπόλικη τροφή. Θέλησα νά μπῶ σ' ένα σανατόριο, μὰ χάρισμα στάθηκε ἄδύνατο. Πρέπει νά πληρώσω. Καί μάλιστα πολὺ ἀκριβὰ. Στὸ μεταξὺ μὲ γιατροὺς καί γιατρικά τελείωσαν καί τὰ λεφτά σου ὅλα καί ὅσα μπόρεσα νά δανειστῶ. Τώρα εἶμαι ἄψιλος καί ὁμως πρέπει νά μπῶ σέ σανατόριο γιὰ νά καταφέρω νά γλυτώσω. Μοῦ τὸ εἶπαν οἱ γιατροὶ καθαρά. Μετὰ τὸ αἶμα, πού ξέρασα, ζωὴ δὲν ἔχω ἂν δὲν μπῶ σέ σανατόριο. Μὰ δὲν ξέρω πιά τί νά κάμω. Δὲν ἔχω λεφτά καθόλου. Καί μοῦ φαίνεται πὼς θὰ πεθάνω. Έσύ δὲν θάχης πιά λεφτά. Καί δὲν ξέρω τί θὰ γίνω. Ὁ Θεὸς τάχα θὰ μὲ λυπηθῇ; Τί λές ἐσύ, πού εἶσαι πιὸ κοντὰ στὸ Θεό;

Μὴ ἔχων ἕτερον, μένω μὲ ἀγάπη.

Σὲ φιλῶ, ὁ ἀδελφός σου.»

Ὁ πάτερ-Παφνούτιος ἀναστένανε βαθεῖα, μόλις άκουσε τὸ γράμμα καί παρεκάλεσε τὸν πάτερ-Άγαθάγγελο νά τοῦ τὸ ξαναδιαβάσῃ. Ὁ πάτερ-Άγαθάγγελος πρόθυμα τοῦκαμε τὴ χάρη. Ὁ Παφνούτιος τὸ άκουσε πάλι μὲ προσοχή.

Έπειτα τὸ πῆρε καί τῶβαλε στὴν τσέπη τοῦ ράσου του. Εὐχαρίστησε τὸν Άγαθάγγελο καί τράβηξε γιὰ τὸ κελλί του. Έκεῖ βυθίστηκε σέ συλλογὴ, σέ βαθεῖα συλλογὴ...

Ἡ Μονὴ τοῦ Παντοκράτορα τοῦ Ξυλᾶ ήταν παλιὸ Μοναστήρι καί ἀρκετὰ πλούσιο. Ὁχι μονάχα εἶχε τὸ δάσος καί τὴν ἐκμετάλλευσή τῆς ξυλείας καί γι' αὐτὸ εἶχε τῶνομα δὲ τοῦ Ξυλᾶ. Εἶχε κι' ἄλλα χτήματα. Μὰ καί τὸ δάσος καί τὰ χτήματα τὰ πῆρε τὸ ταμεῖο τοῦ Κλήρου. Ὡστόσο κάτι τοιμποῦσαν ἀκόμα οἱ καλόγεροι. Τὸ πλοῦτος τῆς Μονῆς ήταν ἀκόμα καί τὰ πολυτίμα εἶδη πού εἶχε. Χρυσάφι καί ἀσημι. Πολυκάντηλα καί πολυκέρια, δικηροτρικίρα, δικοπάτρηρα, καντήλια καί μανουάλια ὅλο χρυσάφι καί ἀσημι. Φελόνια καί παραμανίκια καί πετραγῆλια ὅλα χρυσοκέντητα. Βυζαντινὰ πρᾶμματα. Έξ ἄλλου ἔνα Βαγγέλιο ἀσημοστόλιστο μ' ένα κόκκινο πετράδι στὴ μέση, πετράδι ἀέλιας, ρουμπίνι. Αὐτὸ τὸ Βαγγέλιο λέγανε οἱ καλόγεροι πὼς τὸ εἶχε χαρίσει στὸ μοναστήρι κάποιος Αὐτοκράτορας ἀπὸ τὴν Πόλη, πού εἶχε στείλει πολλὰ λεφτά γιὰ τὴν διατήρησή τοῦ Μοναστηριοῦ...

Ὁλ' αὐτὰ τὰ πλούτη τοῦ μοναστηριοῦ τὰ ἤξερε καί τὰ εἶχε ἰδῆ καί ὁ πάτερ-Παφνούτιος. Καί ὅταν τὰ εἶδε, ἐθαύμαζε τὴ μεγαλοπρέπεια τῆς μονῆς καί ἐδόξαζε τὸν ἄγνωστον ἐκείνον αὐτοκράτορα... Μὰ τώρα ἐσυλλογίζονταν ἄλλα...

—Κ' ἐγώ, ἔλεγε μέσα του, νά μὴν ἔχω τίποτε κι' ὁ ἀδελφός μου νά πεθαίνῃ γιατί δὲν ἔχει νά μῆνι στὸ σανατόριο... Μὰ κάνει νά τὸν ἀφίσω νά πεθάνῃ;...

Μιά μέρα ὁ πάτερ-Παφνούτιος βρέθηκε πάλι στὸ χωριὸ κάτω. Εἶχε μῆνι σὲ μιά ταβέρνα νά φᾶν κάτι καί νά πῇ λίγο κρασί. Έκεῖ ὁμως ἔκαμε παρέα καί μὲ μερικοὺς ἔμπνους χωριάτες. Καί ἡ παρέα αὐτὴ τοῦ ἄρεσε. Εἶπαν πολλὰ γιὰ τὸ μοναστήρι, γιὰ τὰ πλοῦτιά του, γιὰ γυναῖκες, γιὰ τὰ χρυσάφικα τῶν γυναικῶν καί τῶν μοναστηριῶν... Ὁ Παφνούτιος ἔφερε τὴν κουβέντα καί στὸ ζήτημα τῆς ἀέλιας τῶν πετραδιῶν. Ἰδιαίτερα ἐδειξε ἐπιμονὴ στὸ πόσο ἀξίζουν σήμερα τὰ ρουμπίνια. Κ' οἱ χωριάτες τοῦπανε κάτι ἀριθμούς, περίπου τοὺς ίδιους. Οἱ ἀριθμοὶ αὗτοι τὸν θάμψωσαν! Τόσες πολλὲς χιλιάδες δραχμὲς λοιπὸν ἀξίζειν ένα ρουμπίνι;...

Έπειτα γύρισε ἀλλοῦ τὴν κουβέντα. Εἶπαν γιὰ τίς μεγάλες πολιτείες: γιὰ τὴν Ἀθήνα, γιὰ τὸ Παρίσι, γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη, γιὰ τὴ Σαλονίκη, γιὰ τὸ Κάιρο... Εἶπαν γιὰ τὰ ἐφτά θαύματα τοῦ κόσμου, γιὰ τὴ γέφυρα τοῦ Μπρούκλιν καί γιὰ τὸν τάφο τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι στὰ Ἱεροσόλυμα—βοήθειά μας... Εἶπαν τέλος πολλὰ, πολλὰ...

Ὁ ἥλιος εἶχε φθάσῃ μιά πιθαμὴ νά καθίση.

Ὁ Παφνούτιος ἔπρεπε νά φύγῃ. Νά προσβάσῃ μὴν κλεισὴ ἡ πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ. Κ' ἔφυγε καί βρέθηκε στὴν ὥρα του.

Τί νά κάμῃ ὁ φτωχὸς ὁ Παφνούτιος;

Τὸν ἔσπρωχνε ὁ πειρασμός; Ὁχι τὸν ἔσπρωχνε ἡ ἀγάπη του στὸν ἀδελφό του... Έπρεπε νά τὸν γλυτώσῃ τὸν ἔρμιο ἀπὸ τὸ θάνατο... Ἀλλὰ πῶς;

Μῆνι μιά ἀπὸ κεῖνες τίς ἡμέρες, ὁ Παφνούτιος, μόνος στὴν ἐκκλησίᾳ γιὰ νά προσευχηθῇ. Δὲν ήταν ὥρα ἀκολουθίας καί τὸ «καθολικὸ» ήταν ἔρημο. Οἱ Ἅγιοι τὸν κοίταζαν ἀπὸ γύρω λυπημένοι. Λές καί τὸν ἐσυμπονοῦσαν...

Τὸν εἶδε κι' ὁ πάτερ-Άγαθάγγελος, πού μῆνι στὴν ἐκκλησίᾳ. Τὸν κοίταξε μὲ λύπησιν καί εἶπεν ἀπὸ μέσα του: «Ὁ δύστυχος εἶναι ἀξιολύπητος... Δὲν ξέρει τί νά κάμῃ γιὰ τὸν ἀδελφό του... Ὁ Θεὸς νά τὸν λυπηθῇ...»

Μέσα στὴν ἐκκλησίᾳ ὁ Παφνούτιος ἔπесе στὰ γόνατα

μπροστὰ στὴν ὥρα Πύλη. Έπειτα ἔκαμε μιά μετάνοια μεγάλη. Τὸ μετῶπὸ τοῦ χτύπησε στὴν κρῦα πλάκα... Έπειτα σήκωσε τὰ μάτια του. Γύρω τὰ χρυσὰ καντήλια, τ' ἀσημένια μανουάλια τὸν ἐπερικύκλωναν. Ὁλα πλούσια κι' αὐτὸς φτωχός... κι' ὁ ἀδελφός του νά πεθάνῃ;...

Σηκώθηκε, κοίταξε γύρω ὅλα κεῖνα τὰ πλούσια πρᾶμματα. Προχώρησε στὴ μικρὴ πόρτα τοῦ Ἱεροῦ. Ἄνοιξε καί κοίταξε μέσα. Τὸ Βαγγέλιο ήταν ἐκεῖ, τὸ πολυτίμο Βαγγέλιο, πού χάρισε ἐκεῖνος ὁ ἄγνωστος αὐτοκράτορας τῆς Πόλης... Τὸ πρόσεξε καλλιτέρα. Μιά κόκκινη λάμψη ξεπετάχτηκε μέσα ἀπὸ τὸ ἀσημι. Ήταν τὸ ρουμπίνι! Ἄ, ναί, τὸ πολυτίμο ἐκεῖνο ρουμπίνι!

Σὰν σκοτισμένος τώρα ὁ Παφνούτιος μπῆκε στὸ Ἅγιο Βῆμα... Έπροχώρησε... Τὸ ρουμπίνι ἔλαμπε τώρα πιὸ πολὺ... Ἐψάξε βιαστικὰ τὰ ράσα του ὁ Παφνούτιος... Ναί, τέλος τὸν βρῆκε... Τὸν εἶχε μαζὶ του... Ποιόν; Τὸν Κολοκοτρώνη του. Τὸν πῆρε στὸ χέρι τὸ δεξί. Μὲ τὸ ἀριστερὸ ἔπιασε τὸ Βαγγέλιο... Τὸ κοίταξε μὲ προσοχή. Κ' ἔπειτα ἐπλησίασε τὴ μύτη τοῦ σουγιά τοῦ στὴν κόκκινη πέτρα... Τοῖκ-τοῖκ-τοῖκ... Τὸ ἀσημι γύρω ἄρχισε νά ὑποχωρῇ... Σὲ λίγο θάβγαινε τὸ ρουμπίνι... Θὰ τῶπαιρνε στὸ χέρι του...

—Ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ πεθάνῃ... Θάχῃ λεφτά!.. ἔλεγε ἀπὸ μέσα του...

Τοῖκ-τοῖκ-τοῖκ...

—Τί εἶν' αὐτό; εἶπε σιγαλὰ ὁ Ἅγιος Ἑγούμενος, πού κείνη τὴν ὥρα ἔμπαινε στὴν ἐκκλησίᾳ. Εἶχε φτάσῃ ἐκεῖ, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ δάσος, γιὰ νά κάμῃ ένα σταυρὸ. Ὁ Παφνούτιος δὲν τὸν κατάλαβε. Ήταν ἀρσενωμένος στὸ ἔργο του:

Τοῖκ-τοῖκ-τοῖκ...

Ὁ Ἅγιος Ἑγούμενος πλησίασε στὴν πόρτα τοῦ Ἁγίου Βήματος. Φρόνιμο ὅταν ἦταν νά πάῃ πολὺ σιγαλὰ γιὰ νά πιάσῃ τὸν ἱερόσυλο... Καί σὲ λίγο δρασκελίστηκε τὴ μικρὴ πόρτα τοῦ Ἱεροῦ. Εἶδε μπροστὰ του τὸν Παφνούτιο πού ἀγωνίζονταν μὲ τὸν Κολοκοτρώνη νά ἐξεκολλήσῃ τὸ ρουμπίνι ἀπὸ τὸ Βαγγέλιο.

—Τί κάνεις ἐκεῖ, Τρικατάρτατε! ὄργανο τοῦ Σατανᾶ! ἐφώνησεν ὁ Ἑγούμενος.

Σαφνίστηκεν ὁ Παφνούτιος. Καί ὁ σουγιάς ἔφυγεν ἀπὸ τὰ χέρια του καί κυλίστηκε στὶς πλάκες...

Πάει πιά!

Τώρα ὁ πάτερ-Παφνούτιος ήταν χαμένος! Ὁ Ἑγούμενος τὸν περιώρισε στὸ κελλί του. Ἐβαλε καί τὸν Ἀγαθάγγελο νά τὸν φυλάῃ καί τὸ πρῶτ' ὀργώνονταν ἡ ἀστυνομία νά τὸν πάρῃ. Θὰ τὸν δικάζαν ὡς ἱερόσυλο. Θὰ πῆγαινε στὴ φυλακή... Θὰ τοῦβγάζαν καί τὰ ράσα. Χαμένος, τελειωτικὰ χαμένος πιά!..

Μὰ τὸ πρῶτ' ἔν ἤρθεν ἡ ἀστυνομία. Ἀρνήσεν ὅπως συμβαίνει πάντα... Κι' ὁ Ἀγαθάγγελος δὲν ήταν καθόλου αὐστηρὸς. Εἶχε πολὺ μαλακὴ ψυχὴ... Ὡστόσο ὁ Παφνούτιος ήταν πάντα στὸ κελλί του κ' ἔκλαιε, ἔκλαιε...

Τὸ πρῶτ' πῆγε ὁ Ἑγούμενος καί τὸν εὗρηκε. Τὸν καταράστηκε καί τὸν ἔφτυσε, χωρίς νά τὸν ρωτήσῃ πὼς ἔφτασε στὴ σκέμῃ νά κάμῃ ὅ,τι ἔκαμε... Έπειτα διέταξε καί τοὺς ἄλλους καλογέρους νά τὸν φτύσουν... Καί κεῖνοι τῶκαμαν ὅλοι... Μονάχα ὁ Ἀγαθάγγελος ἀπομακρύνθηκε καί δὲν τὸν ἔφτυσε... Έπειτα ἔφυγε κι' ὁ Ἑγούμενος κ' οἱ ἄλλοι καλόγεροι... Ὁ Ἀγαθάγγελος δὲν ἔαναγύρισε...

Ὁ Παφνούτιος ἔμεινε μόνος στὸ κελλί του κ' ἔκλαιε, ἔκλαιε...

Ήταν καλοκαίρι καί ἡ ζέστη στὴν ἀναψὴ τῆς. Ὅσο προχωροῦσεν ἡ ὥρα πρὸς τὸ μεσημέρι, τόσο ἡ ζέστη αὐξάνε. Ὁ τόπος ἔκαίγονταν. Καί τὰ τζιτζίκια σὰν τρελλὰ λαλοῦσαν γύρω...

Οἱ καλόγεροι πετοῦσαν τὰ ράσα τους καί ἰρίχ-

νανε νερά στὸ κεφάλι... Ἡ ζέστη τοὺς εἶχε τρελλάνει...

Σαφνικὰ εἶδαν ἀπὸ τὸ δάσος νά βγαίνῃ μιά τουλούπα ἀπὸ μαῦρο καπνὸ... Έπειτα ὁ καπνὸς ἐφούντωσε πιὸ πολὺ καί γιόμισε τὸν οὐρανὸ. Σὲ λίγο σκέπασεν ἡ καμπούλα κ' ἡ καπνούρα τὸν ἥλιο. Καί κάτι φλόγες ξεπετάχτηκαν ψηλά ἀπάνω ἀπὸ τὰ πυκνὰ πεῦκα πέρα στὸ δάσος.

—Τὸ δάσος καίεται! ἐφώνησαν οἱ καλόγεροι...

—Τρέξατε! διέταξε ὁ Ἑγούμενος.

Βγήκανε οἱ καλόγεροι ἀπὸ τὸ μοναστήρι καί πήρανε δρόμο γιὰ τὸ δάσος... Φτάσανε κεῖ καί εἶδανε πὼς ήταν μεγάλο τὸ κακό... Σὲ μεγάλην ἔκταση τὰ πεῦκα ἔκαίγονταν... Οἱ φλόγες εἶχανε ζῶσει ὅλο τὸ δάσος καί τὸ κατέτρωγαν μὲ λύσσα... Ένα τριζοβόλημα ἀκούγονταν... Ἡ φωτιά ήταν μεγάλη, τρομερὴ, ἀφάνταστα μεγάλη... Οἱ φλόγες ἀνέβαιναν στὸν οὐρανὸ... Πῆγε κι' ὁ Ἑγούμενος κατὰ τὸ δάσος.

—Καταστροφὴ! εἶπε.

—Καταστροφὴ, Ἅγιε Ἑγούμενε... ἔκαμαν κ' οἱ καλόγεροι.

—Καί δὲν μπορεῖ νά σβύσῃ; εἶπε πάλιν ὁ Ἑγούμενος. Νερό! Φέρτε νερό!.. Πῆγαν οἱ καλόγεροι νά φέρουν νερό. Μὲ κουβάδες, μὲ βαρελάκια, μὲ ντενεκές... Μὰ τί νά κάμῃ τὸ νερὸ αὐτό; Τὸ νερὸ ἔβρεχε μόνο τοὺς κορμούς λίγων δέντρων...

Οἱ καλόγεροι σὲ λίγο ἀπελπισμένοι ἄφησαν κάθε προσπάθεια... Πῆρανε μονάχα τσεκούρια καί κόψανε τρία-τέσσερα δέντρα, πού ήταν πρὸς τὸ μέρος τοῦ μοναστηριοῦ γιὰ νά μὴν κινδυνέψῃ τὸ μοναστήρι... Κι' ἄφκαν τὸ δάσος στὴν τύχη του... Τί νὰ τὰ πολυλογᾶμε; Τὸ δροσερὸ δάσος, τὸ δάσος ὅπου οἱ καλόγεροι ἐδρροάζονταν καί ἔπλεκαν τὰ εἰδύλλια τους, κἄνενε ὁλόκληρο!

Μόλις ἀπελπίστηκαν οἱ καλόγεροι πὼς θὰ μπορούσαν νά σβύσουν τὴ φωτιά, ξαναγύρισαν στὸ μοναστήρι. Ἐψάξαν νά βροῦν τότε καί τὸν πάτερ-Παφνούτιο. Μὰ δὲν ήταν στὸ κελλί του. Καί συλλογίστηκαν πὼς ὁ ὑπόδι-ναστήρι γιὰ τὴν φωτιά στὸ δάσος κ' ἔτσι τῶσκασε ἡσυχος!.. Βρέ, τὸν ἄβλιο!

Ὁ Ἅγιος Ἑγούμενος ήταν γιομάτος λύπη. Τὸ δάσος, ἡ μόνη του ἀγάπη, καταστράφηκε καί ὁ ἱερόσυλος ἔμεινε ἀκαταδίωχτος κ' ἔφυγε πιά... Μέσα στὴ λύπη του τοῦ εἶπαν πὼς θέλει νά τὸν ἰδῇ ἕνας τσοπάνης. Ὁ Ἑγούμενος ἐζήτησε νά τοῦ τὸν φέρουν ἀμέσως.

Ὁ τσοπάνης παρουσιάστηκε στὸν Ἑγούμενο μὲ τὴ σκούφια στὸ χέρι.

—Τί θέλεις, μωρέ! τὸν ρώτησεν ὁ Ἑγούμενος.

—Ἦρθα νά σοῦ πῶ γιὰ τὴ φωτιά... Ἄγην ὥρα

πρὶν πιάσῃ φωτιά τὸ δάσος, εἶδα νά κατεβαίνῃ ἀπὸ

κεῖ ροβολώντας τὸν κατήφορο ἕναν καλόγερο...

—Ποιόν; τὸν γινώρισες;

—Ναί. Ήταν ὁ πάτερ-Παφνούτιος...

—Τὸν Σατανᾶ! ἔκαμεν ὁ Ἑγούμενος κι' ἄρχισε

νά τραβᾶ τὰ γένεια του μὲ λύσσα.

—Λοιπὸν, Ἅγιε Ἑγούμενε, αὐτὸς ἔβαλε φωτιά

στὸ δάσος. Ἐφευγε τρομαγμένος...

—Θετικὰ... Γιατί δὲν ξαναφάνηκε ἐδῶ...

Ὁ πάτερ-Παφνούτιος εἶχεν ἐκδικηθῇ!

Βέβαια ὁ Ἅγιος Ἑγούμενος ἔχαλασε τὸν κόσμο. Ὁ δασκός, ἡ ἀστυνομία, οἱ καλόγεροι, τὸ χωριὸ καί ὅλη ἡ περιφέρεια ήτανε ἀνω-κάτω... Στὸ τέλος πιάσανε τὸν πάτερ-Παφνούτιο κρυμένον στὸ χωριό. Ὁ δύστυχος ήτανε κατακίτρι-νος ἀπὸ τὸ φόβο του. Μὰ τὰ μάτια του λάμπανε...

Έπειτα τὸν πήγανε στὴν πόλη καί τὸν παρουσίασαν στὸν ἀστυνόμο καί στὸν εἰσαγγελεᾶ. Τοῦ ἀπαγγέλθηκε ἡ κατηγορία, βαρεῖα κατηγορία: «ἱεροσυλία καί ἐμπρησμός». Κακούρημα!

Μὰ τί νά πῇ; Ὁ πάτερ-Παφνούτιος ἔσφιγγε τὰ δόντια μὲ λύσσα καί μόνο τοῦ ἔφυγαν τὰ λόγια:

—Τί μὲ μέλει ἐμένα; Ἐγὼ τώρα τοὺς ἐκδικήθηκα ὅλους!

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΠΩΣ

ΜΕΧΕΙΝΙΣΜΟΣ

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΤΑ ΓΛΕΝΤΙΑ

ΚΑΙ ΤΑ ΣΠΟΡ

Τίποτε δεν υπάρχει που να είναι τόσο πολύμορφο όσον η φύσις. Η γοητεία του ίδιου τοπίου αλλάζει από στιγμή σε στιγμή κι' η παραλλαγή που δημιουργούνται διαφέρουν τόσο πολύ μεταξύ τους ώστε δικαιολογημένα να μην μπορεί κανείς να ξεχωρίσει ποιά απ' όλες αυτές ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Ένα τοπίο μελαγχολικό και άχαρο κάτω από τη μουντή αντανάγεια της συννεφιάς, προσλαμβάνει με τον λαμπρό ήλιο χρωματισμούς γεμάτους ζωή και χαρά. Το ίδιο εκείνο τοπίο που ή βροχή το κουκουλώνει με μία θαμπή άχνη, παίρνει στο φως του φεγγαριού μιά εξαυλωμένη μορφή, σαν ν' ανήκε σ' ένα κόσμο παραμυθένιο, καμωμένο από άσπρη και μυστήριο. Κι' όλες αυτές η μορφές αποδίδουν διαφορετικές φάσεις ενός ίδιου τοπίου, μέσα στα χίλια δυο πλαίσια της μαγευτικής αυτής οντότητας που λέγεται φύσις.

Κανείς φυσικά δεν πρόκειται ν' άρνηθι την ομορφιά μιάς φλογισμένης καλοκαιρινής μέρας πάνω στην Ακρόπολη, όταν τα αιώνια μάρμαρα αντανακλούν τη ζέση και τις ήλιακές ακτίνες σαν ν' αποτελούσαν την ίδια την βαθύτερη πηγή τους. Ούτε μπορεί να αποδοθι σε άνοητο και καθυστερημένο ρομαντισμό η παράξενη γοητεία που αναδίνεται από το φεγγαρολουμένο Σαρωνικό κατά τις θερμές φθινοπωρινές νύχτες. Κι' ακόμα τι ποιήσις κρύβεται στα πρωτοβρόχια της Άττικής, όταν πέφτουν ραγδαία ή βαρείες στάλες και πιτσιλίζουν την τόσο πεζή ασφαλτο, που το άψυχο χρώμα της παίρνει τις πιο άπιστευτες αντανάγεις κι' αποχρώσεις από το κίτρινο του καναριού ίσαμε το έκθαμβωτικό άσπρο, περνώντας απ' όλες τις πλούσιες κλίμακες του γκριζού και του φαιού. Χρωματισμοί και ιριδισμοί που μόνον η παλέτα των λιπρεσιονιστών ζωγράφων μπόρεσε ν' αποδώσει.

Μά εκείνο που λείπει από την χώρα μας, την τόσο πλούσια σε φυσικές καλλονές, είναι η χαρά του χιονιού, που γι' αυτόν ακριβώς το λόγο μάς θέλγει περισσότερο, όταν μάς δοθι η ευκαιρία να την απολαύσουμε. Γιατί αυτό που έμεις ονομάζουμε χιονισμένο πανόραμα στην Ελλάδα—αν εξαιρέσουμε λίγες απομακρυσμένες περιοχές της Μακεδονίας και της Ήπειρου—δεν αποτελεί παρά μιάν ωχή και ολότελα

ψεύτικη αντιγραφή του θείου χειμωνιάτικου δράματος των ψυχροτέρων από την θερμή Ελλάδα μας χωρών. Κι' όταν ο συνηθισμένος στην Μεσογειακή λαμπρότητα Έλληνα πρωταντικρύση το δράμα αυτό στις Άλεις ή στον Μέλανα Δρυμό, στα Καρπάθια ή στα Ήρεμα Σκανδιναυικά βουνά, καταλαμβάνεται από ένα αλλόκοτο συναίσθημα, καμωμένο από έκπληξη μαζί και δέος, από βουβό θαυμασμό κι' από τρελλή επιθυμία να κρατήσει για πάντα κλεισμένο στην ανάμνησή του το χάσμα αυτής της αποκαλύψεως.

Μά τέτοια είναι η μοίρα των ανθρώπων. Ζηλεύουν εκείνο που δεν έχουν. Το θαυμασμό μας, τον ανάμικτο με κάποια ζήλεια, για τα τοπία τους τα χιονισμένα, δεν μπορούν να τον καταλάβουν οι Βόρειοι που αυτοί μάς μακαρίζουν για τις δικές μας καλλονές. Η καθημερινή απόλαυση ενός πράγματος, όσον ωραίο και αν είναι, το εξευτελίζει μέχρι του σημείου να περνά απρατήρητο. Οι Άθηναίοι που ανεβαίνουν στην Ακρόπολη είναι τόσοι όσοι οι Παριζιάνοι που επισκέπτονται το Μουσείο του Λούβρου.

Με τη διαφορά ότι στην Ευρώπη, το αγαπούν το χιόνι τους. Κι' η αγάπη τους αυτή δεν περιορίζεται σε μιάν αισθηματική ή αισθητική ακόμα απόλαυση. Όπως το καλοκαίρι είναι άφιερωμένο στη θάλασσα, έτσι και ο χειμώνας ανήκει, αποκλειστικά σχεδόν, στο βουνό. Τα θαλάσσια λουτρά, ή ηλιοθεραπεία, το μαύρισμα της επιδερμίδος, ή βαρύτιμες πυζάμες και τα «σόντ», το ξεγύμνωμα των πλάζ, γίνονται άφορμη και ξεχύνονται καραβάνια ολόκληρα από κατοίκους των πόλεων προς τις άκτες. Τα ίδια αυτά καραβάνια, άνθρωποι πλουσιώτατοι και άμεριμνοι, ίδια αυτά μικροαστοί που σέρνουν από τόπο σε τόπο την πλήξη τους, μικροαστοί που με κόπο εξοικονομούν τα απαραίτητα έξοδα για τις «διακοπές» που αποτελούν αληθινό θεσμό στην Ευρώπη, τυχονόικται και ξεχωριστοί εκπρόσωποι του διεθνούς υποκόσμου, παίρνουν τον χειμώνα το δρόμο του βουνού, όπου τους περιμένουν ή χαρές των επικινδύνων αναβάσεων, του σκι, της παγοδρομίας και όλων εκείνων των παιδιών που περιλαμβάνονται στον γενικότερο χαρακτηρισμό των χειμερινών σπόρ.

Όπως υπάρχουν σήμερα πλάζ διαφόρων κατηγοριών, πλάζ πολυτελείας για την διεθνή αριστοκρατία της γεννήσεως και του πλούτου, πλάζ θεοτέλλες για τους ανθρώπους του ημικόσμου, πλάζ νοικοκυρεμένες για τους φιλήσυχους και άναθους άστους, τέλος πλάζ ολότελα λαϊκές, έτσι το ίδιο παρατηρούμε και σε ό,τι αφορά τους χειμερινούς σταθμούς, τα συγκροτήματα δηλαδή εκείνα υπερπολυτελών ξενοδοχείων και χωριάτικων σπιτιών που οι μόνιμοι κάτοικοι τους περιμένουν να ζήσουν από την «βιομηχανία» των χειμερινών σπόρ. Κι' όπως κάθε πράγμα περνά από μιά περίοδο άκμης και παρακμής, έτσι κι' οι χειμερινοί σταθμοί γνωρίζουν κατά κανόνα τρελλές εποχές θριάμβου, όπου η ένοικίασις ενός κρεβατιού αποτελεί αληθινό άθλο, που τις ακολουθούν νεκρές εποχές, κατά τις οποίες οι ξενοδοχοί συναγωνίζονται για να προσελκύσουν τον ταξιδιώτη που άλλοτε δεν καταδέχονταν ούτε και να τον κοιτάζουν. Η παντοδύναμη θεά της εποχής μας, η Μόδα, παίζει και εδώ τον αδυσώπητο ρόλο της.

Υπάρχει μιά χώρα που οι κυριώτεροι πόροι του προϋπολογισμού της προέρχονται από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τον τουρισμό του χειμώνα. Η χώρα αυτή είναι η Ελλάδα. Και το πράγμα ξεηγείται όταν σκεφθούμε ότι η έκτασή της ολόκληρη αποτελεί την καρδιά των Άλπεων, των Άλπεων με τους ατελείωτους θρόλους, των βουνών που χάρις σ' αυτά κατώρθωσαν οι Έλβετοι να διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους μέσα στην συνεχή αυτή κοσμογονία που λέγεται Ιστορία της Ευρώπης. Άλλα πλύν της Ελλάδας και των Άλπεων, όπουδήποτε υπάρχουν στην Ευρώπη βουνά, υπάρχουν και χειμερινοί σταθμοί. Η καταπληκτική εξέπλωση των χειμερινών σπόρ—που άρχισε να παρατηρήται και στην Ελλάδα ακόμα—συνετέλεσε εξαιρετικά στο γεγονός του. Μά την πραγματική αριστοκρατία των χειμερινών σταθμών μπορούν να την διεκδικήσουν, πλύν της Ελλάδας, το Αυστριακό και το Ιταλικό Τυρόλο, ή Νότιος Βαυαρία, ή Γαλλική Σαβοΐα, δηλαδή το συγκρότημα των Άλπεων, τα Πυρηναία και εν μέρει τα Σκανδιναυικά όρη. Εκεί μπορεί κανένας παράλληλα με την μυστηριακή γοητεία του χιονιού να γνωρίσει την μεγαλύτερη πολυτέλεια της σύγχρονης ζωής και να ζήσει για λίγο—φευ!—σ' ένα κόσμο ονείρου, έξω από τα βάρσανα και τις σκοτούρες της καθημερινής ζωής. Στο πολυτελές Πάλλας του Σαμονί ή του Γκρίντελβαλντ, του Σαιν-Μορίτς ή της Μεζέβ θα δει κανείς την κομψή κυρία των

καλύτερων σαλονιών, που ήλθε να αφιερώσει δέκα πέντε μέρες της πολυσχόλου κοσμικής ζωής της στα χειμερινά σπόρ: με άλλα λόγια να επιδείξει τα καινούργια «σαντάι», τα καινούργια «πουλόβερ», τα νεώτατα «τζάμπερ», τις κοντές ή μακριές κυλό-τες, με μία λέξη να λανσάρη τη νέα χειμωνιάτικη μόδα που χάρις στα ειδικά φιγουρίνια σε λίγες μέρες μέσα θα έχει εξαπλωθεί σε όλο τον άπειρο κόσμο των χειμωνιάτικων σπόρ. Η χαριτωμένη αυτή κυρία, που συνήθως εμφανίζεται μέσα σε άραχνούφωνα φορέματα και με γοβάκια μικροσκοπικά, κατάλληλα για το μικρολίκο ποδαράκι μιας κινεζούλας, θα είναι τώρα κουκουλωμένη σε παχειά άντρικά φορέματα, θα φορή χοντρές μάλλινες κάλτσες και στα ποδαράκια θα έχει αρβύλες που με κόπο θα τις σηκώνει. Κι όμως μέσα στην περίεργη αυτή αμφίεση θα είναι πιο χαριτωμένη, γιατί θα ξεχωρίζει έντελως διαφορετικά ή δλη κουκλιστική οντότητά της. Κι αφού αλλάξει σε δέκα πέντε μέρες σαντάι, πέντε αμφιέσεις, αφού φωτογραφηθεί σε όλες τις πόζες, με σκι και δίχως σκι, χωρίς όμως και να γνωρίσει τα χειμερινά σπόρ παρά μόνον θεωρητικώς, θα φύγει για άλλοι για να μετα-λαμπαδεύσει την τεραστία χρησιμότητα της άχρηστότητάς της.

Στά ίδια εκείνα ξενοδοχεία θα εμφανισθεί ή γρήγ με την φλογερή καρδιά, που άψηφώντας το γελόιο θα φορέσει τα πα-τίνια, θα μπή στο «μπόμπσλεϊ», θα αναρριχήση το σκελετωμένο κορμί της στις δύσκολες κορφές, για ν' απαγάγη στο τέλος τον άραιοτατο έφηβο, που αυτή την ευκαιρία ακριβώς περίμενε για να τιμήση τη λαμπρή συνομοταξία των ζιγκολό.

Εκεί θα έλθω ο μεγάλος επιχειρηματίας για να ανακτήσει με βίαια αθλήματα την ζωτικότητα που καθημερινώς σκορπά χωρίς φειδώ. Και εκεί μπορεί ακριβώς να γνωρίσει τη μικρή πε-ταλούδιτσα που θ' αναλάβει να τον διασκεδάσει μ' ένα τίποτε, αλλά και την μοιραία γυναίκα που θα τον καταστρέψει χωρίς και ο ίδιος του να καταλάβει το πώς, αυτός, ένας νικητής της ζωής και των ανθρώπων, νικήθηκε από μία γυναίκα.

Κι' ακόμα θα παρελάσουν από εκεί όλα τα άλλα μοντέλα της ανθρωπότητας όπως μας την παρουσιάζει η μεταπολεμική εποχή. Ο κοσμοπολίτης μεγαλοαπατεών — μίπως ο περιφημος Σταβίνσκυ δεν βρέθηκε νεκρός σ' ένα «σαλέ» του Σαμονί; — ο κοινός καταχραστής που σήκωσε το ταμείο του, ή μεγαλοκοκκό-τα, ο έμπορος της λευκής σαρκός ακολουθούμενος από τον άπα-ραίτητο συνοδό του, τον έμπορο των ναρκωτικών, ο συνταξιούχος ειρηνολόγος που ήλθε να γλεντήσει όπως βλέπει να γλεντούν στον κινηματογράφο, ή μυστηριώδης γυναίκα ή ο αινιγματικός άντρας που ενδιαφέρεται για το κάθε τι και που ανήκουν στη μεγάλη στρατιά της κατασκοπείας, ο συγγραφέας που ήλθε για να βρή ένα θέμα για το προσεχές μυθιστόρημά του και ο δημο-σιογράφος που ήλθε για να δει και να περιγράψει, για λογαριασμό των αναγνωστών του, τα θέλητρα αλλά και τις μηδαιμόνιες των χειμερινών σπόρ.

Τα χειμερινά σπόρ τα δημοκρατοποίησε το σκι. Το άθλημα αυτό μπορεί να λεχθεί πως κατέκτησε τον κόσμο ολόκληρο και πως σήμερα αριθμεί τους περισσότερους πιστούς από οιοδήποτε άλλο σπόρ, θρινό ή χειμωνιάτικο. Η καταπληκτική αυτή εξέ-πλωση της χιονοδρομίας δεν είναι πολύ παλιά. Πρό τριάντα έτών το σκι έχρησιμοποιούντο μόνον από λίγους όρεσιβίους που αναγκάζονταν να χρησιμοποιούν αυτά τα μακριά γλυστερά ξύλα για να κυκλοφορούν πάνω στο χιόνι, χωρίς να βυθίζονται ίσα με την μέση μέσα στο παχύ κάτασπρο χειμωνιάτικο χαλί.

Επαιζαν δηλαδή το ρόλο που παίζουν στον Καναδά οι «ρακέτες», στρογγυλά κατασκευάσματα που κι αυτά χρησιμεύουν για την κυκλοφορία πάνω στο χιόνι. Σήμερα όμως τα σκι έχουν

έκτοπσει τις ρακέτες και σ' αυτόν άκόμα τον Καναδά, κι' έτσι βλέπει κανείς τις κυριακές και τις γιορτές, στρατιές ολόκληρες να φεύγουν από τις πολιτείες, να πέρνουν τον «φενικυλαίρ», τους έναερίους δηλαδή σιδηροδρόμους και να θάνατον στους διαφόρους χειμερινούς σταθμούς, απ' όπου εξαπλώνονται άτελείωτες κάτα-πρες πλαγιές, που την χιονισμένη γαλήνη τους δεν έρχεται τίποτε να ταράξει. Σε λίγο, ή πλαγιές αυτές γεμίζουν από ανθρώπους που γλυστερούν με καταπληκτική ταχύτητα, κάνουν στροφές «τέλε-μαρκ» ή «χριστιάνια», φρενάρουν σύμφωνα με όλους τους κανο-νισμούς των χιονοδρομιών, ή παραπατούν και χάνονται μέσα στο χιόνι, για να ξανασηκωθούν χαχανίζοντας, με τα μάγουλα πορφυρωμένα από αίμα και ύγεια.

Η δημοκρατική στρατιά των «σκιέρ» αριθμεί και τους άριστο-κράτες της: πρόκειται για τους άλλους, οι οποίοι κατορθώνουν, με μόνον έφοδιο τα δυο σκι τους, να κατακτούν το άπειρο και να καταναλώνουν, έστω και λίγο, την βαρύτητα. Υπάρχουν άλ-τες που παίρνοντας φόρα από την κορυφή ενός ύψώματος, κα-τορθώνουν να διανύσουν απόσταση 100 μέτρων με ένα πήδημα φθάνοντας κάποτε σε ύψος 50 μέτρων.

Το σκι είναι το μόνο χειμωνιάτικο άγώνισμα που άρχισε να κατακτά σιγά-σιγά και την 'Ελλάδα. Σήμερα πρέπει να έχουμε καμιά εκατοστή χιονοδρόμους — και αρκετές χαρι-τωμένες σκιέρ — που τα σαββατοκύριακα φεύγουν για την Πάρ-νηθα, το Σαραντάπηχο ή κανένα άλλο κοντινό βουνό, για να επιδοθούν στο αγαπημένο τους σπόρ. Όταν διαθέτουν περισσό-τερο καιρό, φεύγουν για το Καίμακτσαλάν, στην βορειότερη άκρη της 'Ελλάδος, όπου υπάρχουν εξαιρετικές πλαγιές, μοναδι-κές πραγματικά για το σκι. Και φυσικά, ο λόχος αυτός των χιο-νοδρόμων μας δεν μπορεί παρά να πληθύνει σιγά-σιγά.

Το άλλο σπόρ, που μαζί με το σκι, συμμερίζεται την βασι-λεία των χειμερινών παιδιών, είναι ή παγοδρομία. Μα τα πατί-νια δεν είναι για τον καθένα. Το άγώνισμα αυτό είναι κάτι το τόσο αίσθητικό που πολλοί δίκαια θέλησαν να το κατατάξουν ανάμεσα στις καλές τέχνες, πλάι στο χορό. Ο παγοδρόμος πρέ-πει να έχει καλλιτεχνική γραμμή, γιατί τίποτε δεν υπάρχει πιο άπαίσιό από το θέαμα άμόρφων δγκων που να γλυστερούν πάνω στην άκονισμένη άκμή ενός πατινιού. Άκόμα, ή παιδιά αυτή είναι πολύ επικίνδυνη, γιατί ή πτώσις πάνω στον πάγο δεν είναι σπάνιο να επιφέρει θανατηφόρα δυστυχήματα. Αντί-θετα πάλι, δεν είναι δυνατόν να περιγραφεί ή γοητεία που ανα-δίνεται από τους έλιγμους και τις ρυθμικές κινήσεις ενός ζεύ-γους «καλλιτεχνών πατινέρ» που σε ώρισμένες στιγμές κατορ-θώνουν να προκαλέσουν την ίδια έκείνη συγκίνηση που προκα-λούσε ή χορευτική δεινότης ενός Νιζίνσκυ ή μιας Καρασβίνα.

Τα χειμερινά σπόρ αριθμούν άκόμα και το «μπόμπσλεϊ», το βαγονάκι αυτό στο οποίο κάθονται ή εξαπλώνονται τέσσαρες άθληται και που με την βοήθεια ενός τιμονιού ακολουθεί μίαν ειδική πορεία. Ένα καλό «μπόμπσλεϊ» με ειδικευμένους άνα-βάτας, μπορεί, με μόνο το βάρος του σώματός του, ν' αναπτύξει ταχύτητα 150 χιλιομέτρων την ώρα! Κάθε στραβοτιμονιά στο άγώνισμα αυτό είναι θανατηφόρος, και άπειρα είναι τα θύματα του κάλσασμού αυτού προς τον θάνατο.

Α. ΠΗΝΙΑΤΟΓΛΟΥ

Ἡ ἐμνά.

Οὐτ' ἓνα φύλλο! Πέσανε καὶ σκόρπισαν. Σπασμένα
κλωνάρια ὀλόγουρά μου.
Καὶ μέσα στὰ συντρίμμια αὐτά—γεια σου, χαρά σου ἐσένα
ἀκόμ' ἀνθεῖς, ἐλῆά μου.

Ἄ! Πῶς ὁ ἀγέρας ὁ τρελλὸς ἀπάνου τους χυμάει
καὶ πῶς χτυπιοῦνται! Μόνο
μονάχα ἐσύ, παράμερα, στοῦ Κηφισοῦ τὸ πλάϊ
γιορτάζεις μέσ' στὸν πόνο.

Ἄς τα, κι' ἄς κλαῖν στὴν παγωνιά τὴν ἄγρια, κι' ἄς βογγοῦν
στῆς μπόρας τὴ μαυρίλα.
Ἐγὼ κοντὰ σου στέκομαι ν' ἀκούσω νὰ μοῦ ποῦνε
τ' ἀμάραντά σου φύλλα,

ν' ἀκούσω νὰ μοῦ ποῦν σιγὰ τὰ πρόσχαρά τους χεῖλη
πῶς εἶναι μέσ' στὰ χιόνια,
εἶνε ψυχὲς μέσ' τὸ βοριά, κι' ὅμως τὸ φῶς τοῦ Ἀπρίλη
γύρω τους φέγγει αἰώνια...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΦΩΝΕΣ

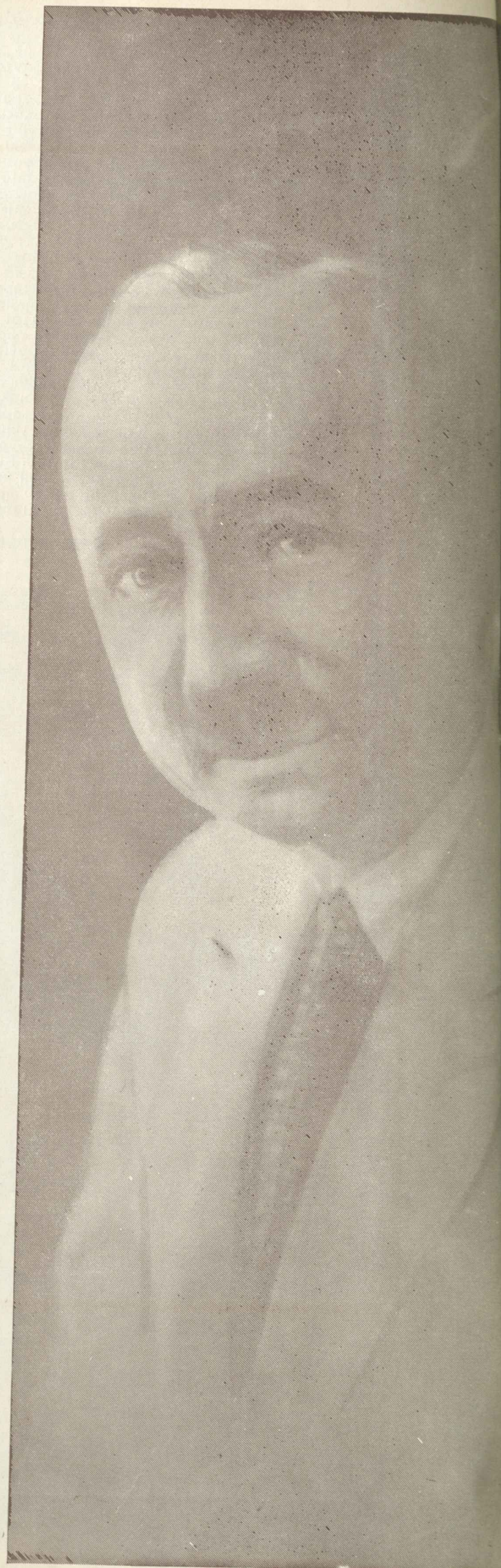
ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ἐδῶ 'ναι οἱ βράχοι οἱ πένθιμοι, ποὺ ἀπάνω τους ἀνθίζουν
οἱ ἀσφόδελοι μονάχ' αὐτοί! Καὶ δῶ καὶ τ' ἀχρογιάλι,
ποὺ οἱ σουσουράδες μοναχὰ γυροῦν καὶ πτερουγίζουν
μέσα στὸ χειμωνιάτικο τὸν ἥλιο ἀγάλη ἀγάλη.

Ἐδῶ 'ναι καὶ τὰ ξύλινα, τὰ σάπια τὰ μπαλκόνια,
μὲ τὰ στεφάνια τοῦ Μαγιοῦ, ποὺ σειοῦνται μαραμένα,
οἱ μαῦρες στέγες, οἱ αὐλές, οἱ ἀμίλητες αἰώνια,
τὰ σκοτεινὰ χαμόσπιτα, τὰ παραπονεμένα.

Ἐδῶ 'ναι οἱ γέροι ναυτικοί, ποὺ μπόρες ἀντικρύσαν
μὰ τώρα πᾶν φτωχοί, σκυφτοί, μὲ τὶς λυωμένες κάπες.
Ἐδῶ 'ναι οἱ παλιὲς ὁμορφονιές, ποὺ γέρασαν κι' ἀσπρίσαν.
Κι' ἐδῶ 'ταν καὶ τὰ νειῶτα μας κι' οἱ σκόρπιες μας οἱ ἀγάπες...

Ευαγγελία

ΑΠΟΚΡΗΜΑΤΙΚΟ ΦΩΤ
ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΣΟΦΟΦΟΥ Β. WENNERBERG

ΑΘΗΝΑΙ

ΠΩΣ ΒΛΕΠΟΥΝ
ΟΙ ΞΕΝΟΙ
ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΑΘΩΣ τὸ μελαγχολικό βουνό

Υπάρχει σήμερα, στην έποχή του ραδιοφώνου και των αεροπλάνων, ένας τόπος όπου, αν εξαιρέσουμε μερικές λεπτομέρειες, τὰ κτίρια, ή συνήθειες, τὰ έθιμα, όλα τὰ μικροπράγματα τής καθημερινής ζωής ένθυμίζουν τόν Μεσαιώνα και την άλλόκοτή του ατμόσφαιρα.

Τὸ μυστηριώδες αὐτὸ τμήμα τής Γῆς μας είναι ὁ Ἅθως, τὸ Ἅγιον Ὄρος, μιὰ χερσόνησος τής Μακεδονίας πού ὑψοῦται πάνω ἀπὸ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καί πού, ἐδῶ καί χίλια χρόνια, ἀφιερώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀυτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου στή σιωπή καί τήν προσευχή.

Ἡ Ἑλζις καί τὸ μυστήριο τοῦ Ἅθω, εἶναι τέτοια πού, σ' ἄλη τήν Ἑγγύς Ἀνατολή, τοῦ δίνουν ἓνα συμβολικό

ὄνομα: τὸ Μυστικό Βουνό. Ὅλες ἡ χώρες όπου βασιλεύει ἡ ὀρθόδοξη θρησκεία στρέφουν τὰ βλέμματά τους στήν χερσόνησο αὐτὴ σάν σὸ κέντρο τής πίστεώς τους, καί τὸ ὄνομά της προφέρεται μὲ ἱερό σεβασμὸ ἀπὸ τίς παγωμένες στέππες τής Σιβηρίας ἴσαμε τίς ἀπέραντες ἀπὸ καφτὸ ἄμμο ἐρήμους τής Αἰγύπτου.

Ἐκεῖ, στὸ Μυστικό Βουνό, ὀρθώνονται, χωρισμένα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπὸ ἀποστάσεις λίγων χιλιομέτρων, εἴκοσι μεγάλα κτίρια, παρόμοια μὲ πύργους τοῦ θρόλου, ριγμένα στίς πλαγιές τῶν βουνῶν, στημένα πάνω σὲ ἀκρωτήρια ἢ προφυλαγμένα σὲ μιὰ χαρούμενη λαγκαδιά. Μερικά ἀπὸ τὰ μοναστήρια αὐτὰ ἀποτελοῦν «κοινόβια». Πίσω ἀπ' τὰ πανύψηλα τείχη τῶν βασιλεύει μιὰ μεγάλη αὐστηρότης, καί ὁ ἡγούμενος ἔχει μιάν ἀπόλυτον καὶ καθολικὴν ἰσχύν. Οἱ καλόγεροι ἐγκαταλείποντας ὅτι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν, ζοῦν σὲ κελλιὰ καί τρῶνε ὅλοι μαζί, χωρίς νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προφέρουν ὅτε μιὰ λέξη. Τὰ ἄλλα μοναστήρια εἶναι «ιδιόρρυθμα». Στὰ δευτέρα αὐτὰ ὁ κανονισμὸς εἶναι λιγώτερο αὐστηρὸς· οἱ μοναχοὶ ζοῦν ἐκεῖ μιὰ ζωὴ ἄρκετὰ ἐλεύθερη. Ὁ καθένας τους ἔχει καί τήν ἰδιαιτέρη κατοικία του, μὲ τὸ δικό του μαγειρεῖο, τὰ ἐπιπλά του, τοὺς ὑποτακτικούς του, διατηρώντας ἔτσι ὅλα τὰ προνόμια πού τοὺς παρέχει ἡ περιουσία τους, πού τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ διατηροῦν ἀφοῦ δώσουν ἓνα μικρὸ μέρος στὸ μοναστήρι γιὰ νὰ καλυφθοῦν τὰ γενικά ἔξοδα. Ἐνα συμβούλιο διωρισμένο γιὰ ἓνα χρόνο, διευθύνει τήν κοινότητα.

Βρίσκει κανεῖς ἀκόμα στὸν Ἅθω, «σκήτες», μικρὰ δηλαδὴ χωριουδάκια κατοικημένα ἀπὸ μοναχοὺς πού ἀσχολοῦνται μὲ τήν καλλιέργεια τής γῆς, τήν ζωγραφικὴ εἰκότων, τήν ἔυλογητική· «καλύβες» ἢ «κελλιὰ», ἄσπρα δηλαδὴ σπιτάκια, πού συγκεντρώνονται τρεῖς ἢ τέσσαρες μοναχοὶ γιὰ νὰ κάνουν ἀπὸ κοινοῦ τίς προσευχές τους. Στίς πιδ ἐπικίνδυνες πάλι πλαγιές τῶν βουνῶν, σὲ μέρη πού γιὰ νὰ φθάση κανεῖς πρέπει νὰ εἶναι σπουδαῖος ὀρειβάτης, κρέμονται μικροσκοπικὰ σπιτάκια. Ἐκεῖ ζοῦν, μέσα σὲ ἀφάνταστες στερησεις, οἱ ἐρημίτες, πού κάποτε πάλι ζητοῦν καταφύγιο στίς σπηλιές τῶν βράχων ἢ ἀνάμεσα στίς κουφάλες τῶν κορυμνῶν πανύψηλων δέντρων. Ἡ χερσόνησος κατοικεῖται ἀπὸ 4000 περίπου καλογέρους, πού εἶναι διηρημένοι σὲ δύο μεγάλες τάξεις: σ' αὐτοὺς πού ἀσχολοῦνται μὲ διάφορες χειρωνακτικὲς ἐργασίες καί σ' αὐτοὺς πού ἀσχολοῦνται μὲ τίς διάφορες διοικητικὲς ἢ διαχειριστικὲς ὑπηρεσίες. Στίς δύο αὐτὲς τάξεις πού ἀποτελοῦν τοὺς πραγματικούς μοναχοὺς πρέπει νὰ προσθέση κανεῖς κι' ἓνα μεγάλον ἀριθμὸ μοναχῶν-ζητιάνων, ἐρημιτῶν καὶ ἀτάκτων στοιχείων. Ὑπάρχουν ἐπίσης λαϊκοὶ πού ἐργάζονται γιὰ λογαριασμὸ τῶν μοναστηριῶν· εἶναι κυρίως ἐργάτες μὲ εἰδικὲς γνώσεις, ἢ ἐυλοκόποι καί θεριστές πού προσλαμβάνονται κατὰ τίς διάφορες ἀνάγκες τοῦ ἔτους.

Οἱ μοναχοὶ εἶναι κατὰ μεγίστην πλειοψηφίαν ἐλληνικῆς καταγωγῆς, προερχόμενοι εἴτε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, εἴτε ἀπὸ τήν

Μικρὰν Ἀσία καί τήν Αἴγυπτο. Ὑπάρχουν ὅμως ἐπίσης μεγάλα μοναστήρια Ρωσικά, Σερβικά, Βουλγαρικά καί Ρουμανικά. Ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων συνηθῶν—χρυσοβούλλων τῶν Βυζαντινῶν Ἀυτοκρατόρων, σουλτανικῶν φερμανίων, συμφωνιῶν συναφθεισῶν μὲ τήν κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν—ἡ χερσόνησος τοῦ Ἅθω ἀποτελεῖ κράτος ἀνεξάρτητον. Κι' ἡ αἰγία αὐτὴ δημοκρατία ζεῖ τώρα ὑπὸ τὴν προστασίαν τής Ἑλλάδος, δὲν παύει ὅμως ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπεραμύνεται τῶν ἐλευθεριῶν της. Διοικουμένη ἀπὸ μιὰν σύνοδον, ἀποτελεῖ τὸ μόνον ἐκκλησιαστικὸν κράτος τής ἐποχῆς μας, ἀφοῦ τὸ Βατικανὸν δὲν εἶναι μεγαλεῖτερον ἀπὸ ἓνα

ἀνάκτορον, ἐνῶ τὸ Ἅγιον Ὄρος καλύπτει μεγάλες ἐκτάσεις καί ἀριθμεῖ ὀλόκληρο λαὸ ὑπακούοντα στοὺς πανάρχαιους νόμους του.

Γιὰ νὰ περάση κανεῖς τὰ σύνορα τής ἱερᾶς δημοκρατίας, πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ, διὰ μέσου τής Πρεσβείας τής χώρας του, μιὰ συστατικὴ ἐπιστολὴ τής ἐλληνικῆς κυβερνήσεως πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπὸ της εἰς τὸν Ἅθω. Αὐτὸς ὁ ἀντιπρόσωπος εἰσάγει κατόπιν τὸν ξένο στὸ Μυστικό Βουνό. Ἀφοῦ γίνωσιν ὅλες αὐτὲς αἱ προκαταρκτικὲς ἐνέργειες, καί μετὰ πλοῦν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ στὴ Δάφνη, τὸ μικρὸ λιμανάκι τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὁ ξένος ἀποβιβάζεται στὸ ἱερὸ χῶμα καί εἰσέρχεται σ' ἓνα κόσμον πού ὅλα, τὸ κάθε τί, τοῦ προκαλοῦν συνεχῶς τήν μεγαλεῖτερον κατάπληξη.

Τὸ πλοῖον πού ἔφερε τοὺς ἐπισκέπτας στὸν Ἅθω, τοὺς ἀφήνει στήν ἀκτὴ τής χερσονήσου, καί παίρνει μαζί του τίς γυναικεῖες σιλουέτες. Πράγματι ἓνας ἀπὸ τοὺς πιδ αὐστηρὰ τηρουμένους κανόνες ἀπαγορεύει τὴν εἰσόδον στὸ Μυστικό Βουνὸ γυναικῶν καί ζώων θηλυκοῦ φύλου. Τὰ μόνον θηλυκὰ ζῶα πού ἐξαιροῦνται τοῦ ἀπαγορευτικοῦ αὐτοῦ κανόνος εἶναι οἱ δρῆνες.

Ὑπάρχουν καλόγεροι πού ἐγκατελήφθησαν σάν ἦσαν ἡλικίας ὀλίγων, μόνον μὲνῶν μπροστὰ στίς πόλεις τῶν μοναστηριῶν ἀπὸ φανατικούς γονεῖς. Οἱ καλόγεροι αὐτοὶ δὲν ἀντίκρουσαν ποτὲ στὴ ζωὴ τους μιὰ γυναῖκα κι' οὔτε βέβαια πρόκειται νὰ τὴν ἀντικρύσουν ποτὲ πιά.

Μὰ ἡ ἑλλειψις γυναικῶν δὲν εἶναι τὸ μόνον πρᾶγμα πού πρέπει νὰ συνήθισῃ κανεῖς σάν μπαίνει στὸ Ἅγιον Ὄρος. Πρέπει ταυτόχρονα νὰ συνήθισῃ καί στήν ὑπάρξιν ἀναριθμητῶν ζωφίων, ψύλλων κοριῶν καί μυμηγκιῶν πού ἔχουν στήρει ἄληθινὸν πόλεμον ἐναντίον τοῦ ὕπνου τῶν προσκυνητῶν.

Πρέπει κανεῖς ἀκόμα νὰ ὑποταχθῇ καί σὲ ὀρισμένα ἄλλα πράγματα ἀρκετὰ περίεργα, ὅπως εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ φαγητοῦ. Συνήθως οἱ καλόγεροι προσφέρουν στοὺς ἐπισκέπτας τους κυρίως ντοματοσαλάτες, ζυμαρικά, ὀμελέτες, σιούπες, κάποτε-κάποτε μάλιστα ψάρια καί φρούτα. Μὰ σὲ ἐποχὴ νηστείας—καί στὸν Ἅθω νηστεύουν ἔξη μῆνες τὸν χρόνον—τὸ φαγητὸ περιορίζεται σ' ἓνα χορταρικό. Ἀντιθέτως, σὲ ὅποιαδήποτε ὥρα κι' ἂν ἐμφανισθῇ ὁ ξένος θὰ τοῦ προσφέρουν τὰ λίγα ἐκεῖνα πράγματα πού ἀποτελοῦν σὲ ὅλη τὴν Ἑγγύς Ἀνατολή, τὴν ἐνδείξιν φιλοφροσύνης καί ἐνδιαφέροντος. Ἐπὶ πλέον οἱ καλόγεροι πίνουν καί προσφέρουν σὲ μεγάλη ποσότητα ἓνα ὑπέροχον κρασί γιὰ τὸ ὅποιο δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀπαγόρευσις.

Μιὰ ἄλλη συνήθεια πού πρέπει νὰ σεβέται κανεῖς εἶναι κι' ἡ συνήθεια νὰ κουρδίσῃ τὸ ρολοὶ του κάθε μέρα. Πράγματι στὸν Ἅθω ὅχι μόνον ἰσχύει ἀκόμα τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον πού καθυστερεῖ κατὰ 13 ἡμέρες ἀπὸ τὸ Γρηγοριανόν, πού ἀκολουθεῖ ὅλος ὁ κόσμος, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦν νὰ μετροῦν ἀκόμα καί τίς ὥρες σύμφωνα μὲ τὸ βυζαντινὸν σύστημα. Ἡ δώδεκα ὥρες τῆς ἡμέρας ἀρχίζουν μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου καί ἡ δώδεκα νυχτερινὲς μὲ τὴ δύση του. Ἐστὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν λεπτῶν κάθε

ώρας διαφέρει από μέρα σε μέρα. Η ώρα της μέρας, το καλοκαίρι, είναι μεγαλύτερες από τις ώρες της νύχτας. Τον χειμώνα συμβαίνει το αντίθετο. Καταλαβαίνει κανένας τί κυκεών σχηματίζεται, και η λεπτομέρεια αυτή δείχνει πόσο οι καλόγεροι ζουν έξω από το περιθώριο της συγχρόνου ζωής.

Εξ άλλου, το γεγονός αυτό αποδεικνύεται κι' από την δλν εμφάνιση τών καλόγερων. Υπακούοντας σ' ένα κανόνα που τους απαγορεύει να μεταχειρίζονται ψαλλίδι στο κεφάλι τους, οι μοναχοί του 'Αγίου Όρους αφήνουν τα γένεια τους και τα μαλλιά τους να μεγαλώνουν ελεύθερα. Για κάλυμμα έχουν ένα ψηλό στρογγυλό καλυμμαύχι και φορούν ένα φαρδύ μαύρο ράσο πιασμένο συνήθως στη μέση με μία ζώνη. Η ενδυμασία όμως αυτή διαφέρει από καλόγερο σε καλόγερο.

Από τη Δάφνη, ο επισκέπτης πρέπει να πάη πρώτα στις Καρυές για να κανονίση τα της διαμονής του: ακόμα και ατην ιερή δημοκρατία βασίλευει η γραφειοκρατία.

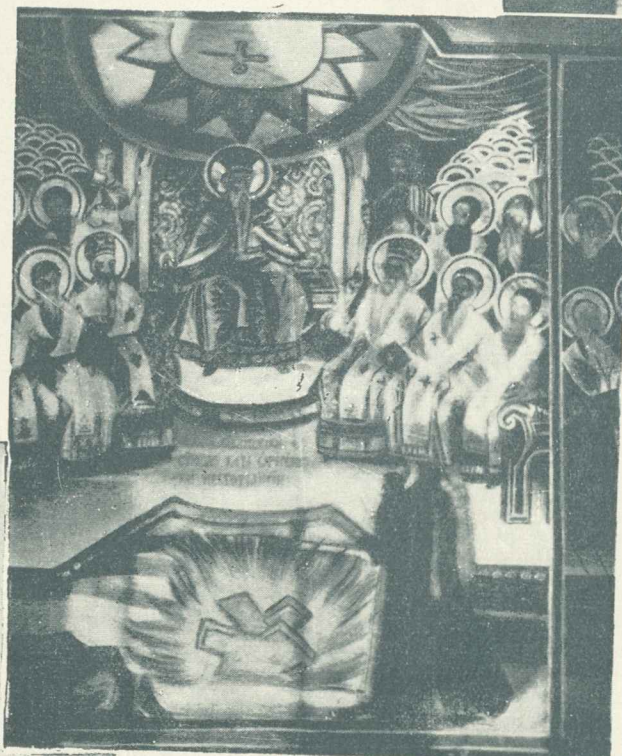
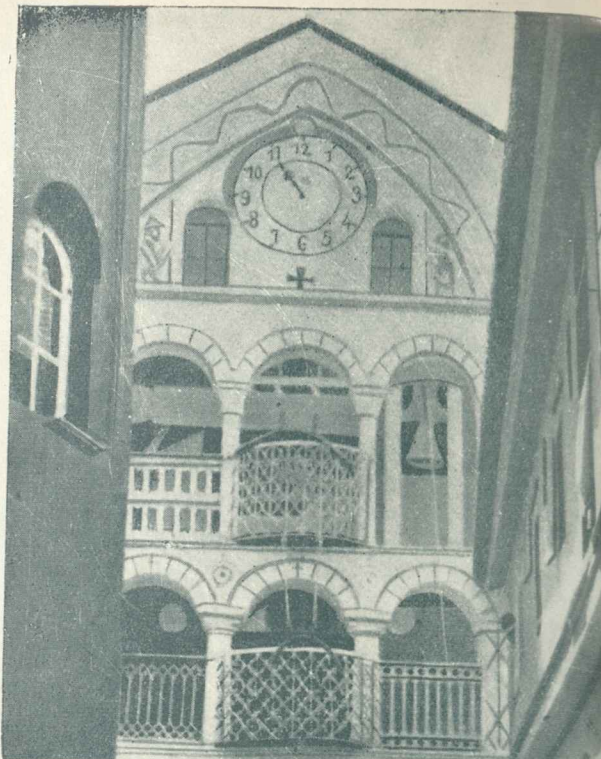
Ο πρώτος αυτός περίπατος φανερώνει τις ομορφιές του 'Αγίου Όρους. Ολόκληρη η χερσόνησος βρίθκει από μεσογειακά φυτά, δάφνες, έληές, συκές και πιπεριές ανακατώνουν τα φυλλώματά τους. Κι' ύστερα, είναι παντού παρούσα η θάλασσα, που πέρα από τα νησιά, ανοίγει τη θέα προς το άπειρο.

Οι Καρυές είναι ασφαλώς, απ' όλες τις πρωτεύουσες του κόσμου, η μικρότερη, η πιο χωριάτικη, κι' η πιο ήμερη. Μετά την επίσκεψή του στον αντιπρόσωπο της ελληνικής κυβερνήσεως, ο ταξιδιώτης πρέπει να παρουσιαστή στην 'Ιερά Σύνοδο.

Αυτή κατέχει την ανωτάτη εξουσία στην ιερή δημοκρατία. Αποτελείται από είκοσι μοναχούς, αντιπροσωπεύοντας τα είκοσι μεγάλα μοναστήρια. Η Βουλή αυτή έχει οικονομική δικαιοδοσία, εξασκεί την δικαιοσύνη, ασχολείται με όλα όσα αφορούν τις σχέσεις του 'Αγίου Όρους με το εξωτερικό, και γενικά είναι έντεταλμένη να διαχειρίζεται όλα τα γενικής φύσεως ζητήματα. Η 'Ιερά Σύνοδος διορίζει τέσσερα από τα μέλη της, τους 'Επιστάτες που εξασκούν την εκτελεστική εξουσία. Ένας από αυτούς λαμβάνει τον τίτλο του «πρωτεπιστάτου» και προεδρεύει των συνελεύσεων. Αυτός είναι κι' ο 'Ανώτατος Αρχών της 'Αγίας Δημοκρατίας.

Το 'Αγιον Όρος έχει επίσης τον στρατό του, λίγους χωροφύλακες δηλαδή που φορούν μία πανάρχαια βυζαντινή στολή:

Η Κυβερνήσις του περιέργου αυτού κράτους έδρευει σε ένα χωριάτικο σπίτι, και υποδέχεται τους επισκέπτες στην αίθουσα των συνεδριάσεων, μια ιερασία αίδουσα με άσπρι-σμένους τοίχους και περιτριγυρισμένη από ένα πρσινο τούρκικο διβάνι. Ένα τραπέζι και μία καρέκλα για τον γραμματέα, μία πολυθρόνα για τον πρωτεπιστάτη, κι' ένα μεγάλο ρολόι αποτελούν την επίπλωση της αίθουσας. Αυτή είναι όλη η πολυτέλεια του 'Α-

νατολικού αυτού Βατικανού, απ' όπου δέν λείπει η σκόνη και που στους διαδρόμους του είναι σπιχαμένα τάπιο έτερόκλητα πράγματα, άρχίζοντας από ντενεκέδες βενζίνης και τελειώνοντας σε κασόνια σαπουνιών.

Τα μέλη της 'Ιεράς Συνόδου προσφέρουν στον ξένο τους τό απαραίτητο ρακί, τό γλυκό, τό νερό και τον καφέ, ενώ ταυτόχρονα συνδιαλέγονται μαζί του με την εξαίρετη εκείνη ανατολίτικη ευγένεια. Ύστερα τον έφοδιάζουν μ' ένα διαβατήριο, δυνάμει του οποίου θα γίνη δεκτός σε όλα τα μοναστήρια. Το έγγραφο αυτό φέρει την τεραστία σφραγίδα της 'Ιεράς Δημοκρατίας, μία σφραγίδα που αποτελείται από τέσσερα κομμάτια. Ο κάθε ένας από τους τέσσερες επιστάτες έχει κι' ένα από τα κομμάτια αυτά, σε τρόπον που για κάθε επίσημη πράξη χρειάζεται η παρουσία και των τεσσάρων επιστάτων. Το 'Αγιον Όρος δέν διατρέχει κανένα κίνδυνο από δικτάτορα!

Ύστερα ο προσκυνητής αρχίζει να γυρνά από μοναστήρι σε μοναστήρι... Τό περήφανο Βατοπέδι και η Μονή των 'Ιβήρων, μελαγχολική και σιωπηλή. Καράκαλος, άετοφωλιά σκαρφαλωμένη στην κορυφή ενός λόφου, η Μεγάλη Λάυρα, μεσαιωνική πόλις γαλάζια και κίτρινη, ανάμεσα στις άργυρες έληές. Ο άγιος 'Αγιος Παύλος, μέσα σε μία άγρια λαγκαδιά... ο κάτα σπρος Διονύσιος, πάνω στον βράχο που ύψωνεται στην θάλασσα, και η Σίμωνος Πέτρα, κυκλώπειος πύργος, μοναχικός ούρανοξύστης... Κι' άλλα ακόμα, άλλόκοτα, περίεργα, συγκινητικά μοναστήρια...

Σε καθένα από αυτά ο ταξιδιώτης θα βρή μία ευγενεστάτη φιλοξενία, κι' οι μοναχοί θυμώνουν, σάν τολμήση κανείς να τους προσφέρει κάτι για τους κόπους τους. Στο 'Αγιον Όρος ταξιδεύει κανείς όπως ταξίδευαν οι προσκυνηταί των Μεσαιώνων.

Τό μεγαλύτερο και τό πλουσιώτερο από τα μοναστήρια της χερσονήσου είναι τό Βατοπέδι, ριγμένο στο βάθος ενός γραφικού κόλπου. Αφού περάση κανείς κάτω από τρεις πόρτες που τις ένάνει η σκεπτική μορφή της Παναγίας Προστάτιδος, φθάνει σ' ένα είδος πλατείας. Στο κέντρον ορθώνεται η εκκλησία, βαμμένη κατακόκκινη σε άνάμνηση του αίματος του Χριστού με θόλους μπλάβους. Ολόγυρα υπάρχουν τό λοιπά κτίρια, άπειράριθμα. Ο ήλιος αστράφτει πάνω στις κατόψεις που είναι βαμμένες πορφυρές, πράσινες, λεμονιές.

Τό 'Αγιον Όρος κατέχει καλλιτεχνικούς και ιστορικούς θησαυρούς που τους ζηλεύουν όλα τα μουσεία του κόσμου. Τό Βατοπέδι ιδίως περιέχει άληθινά θαύματα. Η βιβλιοθήκη του έχει ψαλλήρια και εαυγήλια καταπληκτικά από άπόψεως επενδύσεως, γραμμένα με λυωμένο χρυσάφι. Υπάρχει ακόμα εκεί ένα χειρόγραφο της «Γεωγραφίας» του Πτολεμαίου και μερικά κεφάλαια του Στράβωνος, με πανάρχαιους χάρτες. Συγγράματα βοτανικής του ΙΒ' και του ΙΓ' αιώνας γειτονιάζουν με γράμματα αυτοκρατόρων και σουλτάνων. Μα αυτό που κάνει τη μεγαλύτερη εντύπωση στους επισκέπτες είναι η μικρογα-

*Εναντι κατά σειράν έκ των άνω προς τα κάτω: Μία άποψις της οόδλεωκης μονής του 'Αγίου Διονυσίου. Μία από τις πολλές τοιχογραφίες (φρέσκο) που υπάρχουν εις τα μοναστήρια του 'Αθω. Καλόγεροι της μονής του Καράκαλου, που από μακριά φαντάζει σάν άετοφωλιά, χτισμένη στην κορυφή ενός άποκρημου λόφου.

*Εκ των άνω προς τα κάτω: Ο ήγούμενος και τό ήγουμενοσυμβούλιον της αρχαιότερας μονής του 'Αγίου Όρους, της μονής των 'Ιβήρων, της πιο μελαγχολικής και σιωπηλής μονής του 'Αθω. Ένα στιγμιότυπον από τά έστιατόρια των μονών του 'Αγίου Όρους. Εις τό βάθος διακρίνεται ο ήγούμενος της μονής. Τρεις τύποι καλόγερων του 'Αθω έκ των οποίων καταφαίνεται η νοστροπία της εκεί ζωής των και η ασύτηρά τήρησις του άπαγορευτικού κανόνος να μη μεταχειρίζονται ψαλλίδι για να εύπρεπίσουν τά γένεια και τά μαλλιά τους.

φίες που κοσμούν τά ιερά βιβλία. Λουλούδια, φυλλώματα, πουλιά, σχηματίζουν τά κεφαλαία γράμματα, βιβλικές εικόνες που κοσμούν ολόκληρη σελίδα. Όλες ή εικόνες προκλούν πραγματικό θαυμασμό για τη τεχνική τους τελειότητα και τη μαγεία του χρωματισμού. Η ίδια τέχνη συναντάται σε γλυπτά και ύφαντά καλλιτεχνήματα που περιέχονται στο θησαυροφυλάκειο του μοναστηριού. Κοψές, κειμήλια, θυμιατήρια, δισκοπότηρα, μίτρες ποικιλμένες με πολύτιμα πετράδια, σταυροί ωραιότεροι ο ένας από τον άλλον.

Αλλά ή 'Αθωνική τέχνη φθάνει στο ύπέρτατό της σημείο στις εκκλησίες. Είναι καταπληκτική ή έντύπωση που δημιουργείται στον επισκέπτη από την υπέργεια ομορφιά που αναδίνεται από τον διάκοσμο των εκκλησιών. Κι' ανάμεσα στα θύματα αυτά ξεχωρίζουν οι τοιχογραφίες. Στον μεγάλο θόλο της μονής του Βατοπεδίου, θριαμβεύει ο Χριστός σε όλη του την δόξα. Ύστερα χαμηλότερα, είναι ο Δαυίδ, ο Σολομών και οι δεκατέσσαρες προφήτες, οι λεγεώνες των άγγέλων. Τό τέμπλο της εκκλησίας καλύπτεται από τον Θάνατο και την 'Ανάσταση του Σωτήρος, την 'Αγία Τριάδα, την Παρθένο, τις κυριότερες σκηνές του Ευαγγελίου, την ζωή των μαρτύρων, και την Δευτέρα Παρουσία. Τέλος οι γωνιές καλύπτονται από εικόνες αυτοκρατόρων, ιδρυτών μοναστηριών και άγίων.

Μέσα σ' αυτό τον διάκοσμο εκτυλίσσονται εξαιρετικά πολύπλοκες τελετές, άκούονται ψαλμοί που ή κλίμαξ τους «μινόρε» τους κάνει να συγγενεύουν με την αρχαία μουσική έτσι που ύμνείται ο Χριστός όπως άλλοτε ύμνείτο ο 'Ορφεύς. Και νοιώθει κανένας ένα συναίσθημα σχεδόν φόβου μπροστά στην πρωτογονία και πολύπλοκη αυτή θρησκεία, που μοιάζει τόσο με την ειδωλολατρεία μά που είναι όμως τόσο πνευματική, γεμάτη σκιές, καταφύγιο παραμυθένια και μυστηριώδη σάν μία 'Ανατολίτικη νύχτα...

Δέν άργει όμως να τεθή ένα έρώτημα στον επισκέπτη: γιατί οι χιλιάδες αυτές των καλόγερων άσπασθηκαν τον μοναχικό βίο; Είναι δύσκολο να δοθί μία άπάντηση. Οι καλόγεροι δέν συνηθίζουν να άποκαλύπτουν τά μυστικά της ψυχής τους. Βέβαια υπάρχουν στον 'Αθω άνθρωποι εξαιρετικοί που άδηγήθηκαν εκεί από τη πίστη τους. 'Αλλά υπάρχουν επίσης άλλοι που τους έστειλαν οι οικογένειές τους για ν' άπαλλαχθούν απ' αυτούς. Μερικοί καλόγεροι ήλθαν από φιλοδοξία' έλπίζουν να κατακτήσουν καμιά μέρα κανένα πατριαρχικό θρόνο. Πολλοί μοναχοί πάλι βρίσκονται στα μοναστήρια για να άποφύγουν όρισμένα πράγματα: χρηματικές δυσκολίες, άγώνα για τό καθημερινό ψωμί. Στο 'Αγιον Όρος έχουν εξασφαλίσει μία ζωή δύσκολη βέβαια, μά ήρεμη και κανονική.

Η 'Αγία Δημοκρατία περνά τώρα μία πνευματική κρίση. Ένώ άλλοτε οι θεολόγοι ήσαν πολυάριθμοι και σοφοί, κι' ενώ ή μόρφωση ήταν γενική, τώρα οι περισσότεροι καλόγεροι δέν γνωρίζουν καλά-καλά ούτε τά δόγματα τους και περιφρονούν κάθε πνευματική έκδήλωση.

Η τελετές και ή ιερουργία είναι τόσο πολυάριθμες που ή θρησκεία καταντά να γίνη μία μηχανική λατρεία. Επί πλέον, ο πλούτος των τελετών απαιτεί βαθυτάτη γνώση ως προς την αρχή και την δημιουργία των συμβόλων. Για τους άγράμματος καλόγερους, ή σημασία των χειρονομιών, των λέξεων, των εικόνων έχει ξεχασθί και οι τύποι άποτελούν τό πάν. Στη θέση του λαμπρού οικοδομήματος που έστησαν οι μελετηταί του μεταφυσικού σύμπαντος δέν άπόχρει πιά παρά ένας σκελετός.

Η εκκλησιαστικές άρχές φροντίζουν τώρα να αναγεώσουν τις θεολογικές σχολές, να έμπνεύσουν στους μοναχούς την όρεξη της μελέτης, να τους κάνουν να ξαναβούν στην πραγματική έννοια της λατρείας τους. Σε αυτό τό έργο τους θα τους βοηθήση τό ίδιο τό 'Αγιον Όρος κι' ή μυστηριώδης δύναμή του, που μαζεώθηκε με τό διάβα των αιώνων.

Την γόνιμη αυτή δύναμη την μαντεύει κανείς στον τρόπο με τον οποίο οι καλόγεροι συμπεριφέρονται προς τους επισκέπτες τους. Οι πατέρες είναι φιλελεύθεροι σε άξιοθώμαστο σημείο και δέχονται τους ξένους που προσβέουν μία θρησκεία διαφορετική από τη δική τους με τη μεγαλύτερη καλωσύνη και εγκάρδιότητα. Δείχνουν μίαν έντελώς ιδιαίτερη συμπάθεια για τους διαμαρτυρούμενους. Δέν πειράζονται όταν ήρεθούν μπροστά σ' έναν άπιστο κι' συμπεριφέρονται τότε με μίαν άξιοπρέπεια που θα μπορούσε να γίνη παράδειγμα για όλους τους τερφόμενους όλων των τόπων και όλων των έποχών.

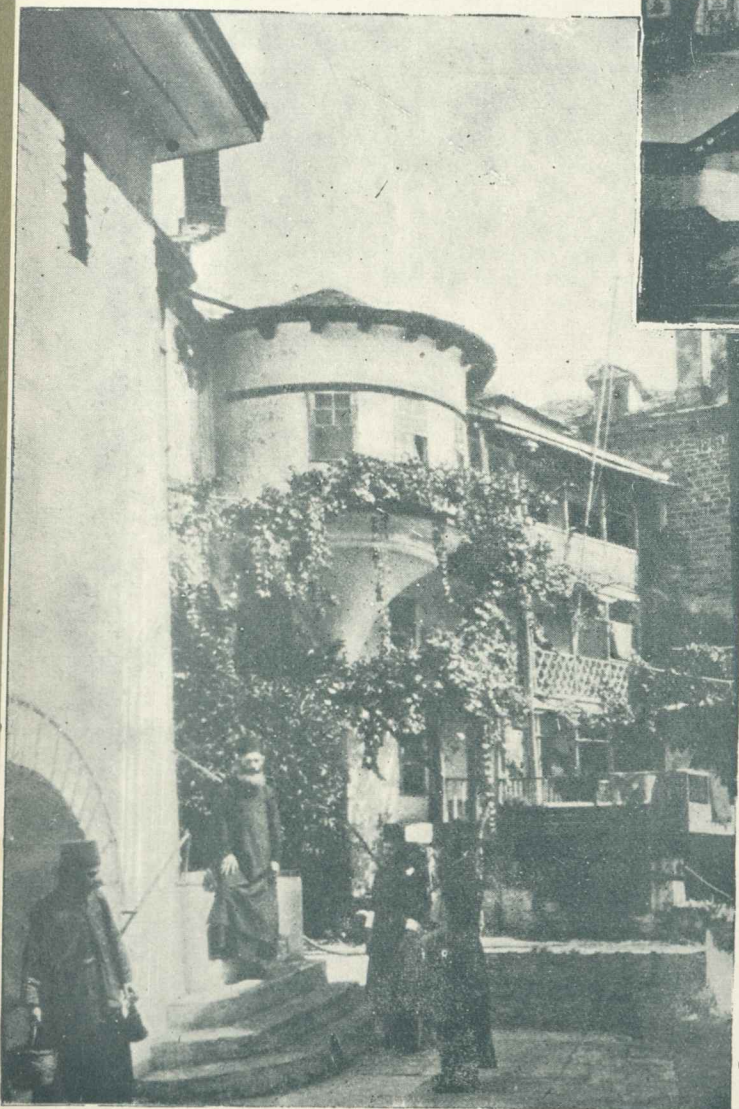
Αυτή ή μυστηριώδης δύναμις καθρεφτίζεται ακόμα στον τρόπο με τον όποιον οι καλόγεροι άντικρύζουν τον θάνατο. Στο 'Αγιον Όρος, τά νεκροτάφια είναι μικρά, έγκαταλελειμένα και οι τάφοι άνόνομοι. Ο θάνατος δέν λογαριάζεται και οι καλόγεροι δέν πιστεύουν παρά μόνον στην άνάσταση έκ νεκρών. Ο ταξιδιώτης νοιώθει δλν αυτή την άλλόκοτη δύναμη σάν άπομακρύνεται από τις άκτές της άγίας δημοκρατίας.

Η κορυφή του 'Αθω, ορθούμενη πάνω από τη θάλασσα, φέρει ένα άσπρο στίγμα, ένα παρεκκλήσι, κάθε μέρα, ψάλλεται εκεί ή λειτουργία από ένα καλόγερο που άνηρώντας τους κινδύνους μιας δύσκολης αναβάσεως, έρχεται από τό ένα μοναστήρι ή τό άλλο.

Γαλήνια, τό Μυστικό Βουνό, ορθώνεται προς τον ούρανό και τό βουνό αυτό δέν άποτελείται παρά από άερανό και τό βουνό αυτό δέν άποτελείται παρά από άερανό, λείωτη άγνότητα, άρμονία χρωμάτων και γραμμών, άνάμνηση νεκρών αυτοκρατόρων και τό βουνό δέν είναι παρά σιωπή, διάφανη προσευχή, μαγεμένο μυστικό, αλυσιότης...

BLAISE ALLAN

Copyright Περιοδικού «ΑΘΗΝΑΙ»

TO CLATP

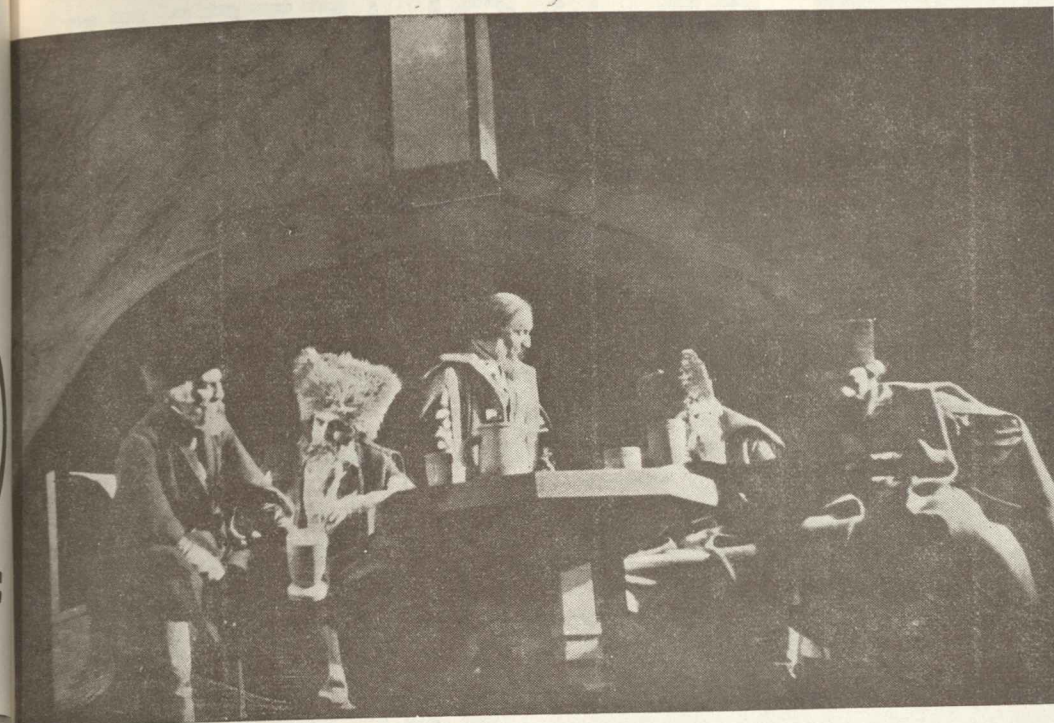
Τὸν περασμένο μῆνα τὸ θέατρο πρόξας μᾶς πα-
ρουσίασε τέσσερα καινούρια ἔργα: τὸ «Μοντέλο»
τὸ «Χαϊδεμένο», τὸ «Δέν σὲ γνωρίζω πιά» καὶ τέλος
τὸν «Ίβάν τὸν Τρομερό». Τὰ δύο πρῶτα ἀνεβάστηκαν
ἀπὸ τὸ θίασο «Ἀργυροπούλου», τὸ τρίτο ἀπὸ τὸ θίασο
τῆς Ἀλίκης-Λογοθετίδῃ-Μουσοῦρη καὶ τὸ τελευταῖο
ἀπὸ τὸ Ἑθνικὸ θέατρο. Ὁ θίασος «Ἀργυροπούλου»
εἶχε μιὰ ἀξιοσημείωτη ἐπιτυχία μὲ τὸν «Χαϊδεμένο
μου», καθὼς καὶ ὁ θίασος Ἀλίκης-Λογοθετίδῃ-Μου-
σοῦρη μὲ τὸ «Δέν σὲ γνωρίζω πιά». Ἀλλὰ ὁ «Ίβάν
ὁ Τρομερός» τοῦ Ἀλέξη Τολστόϊ, μοιρολόι ἀπασχό-
λησε πολλὰς δυνάμεις τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου, ἐπο-
κάλεσε ἀρκετὰς ἀντιρρήσεις καὶ ἱκανοποίησε μόνο
ὅσους θέλουν νὰ παρακολουθοῦν μ' ἐπιείκεια τὶς
προσπάθειες τῆς ἐθνικῆς μᾶς σκηνῆς στὴν κρίσιμη
περίοδον ποὺ περνᾷ.

Ὁ συγγραφέας τοῦ «Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ» δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι κατέχει ἐξεχωριστὴ θέσι στὴ ρωσικὴ λογοτεχνία τοῦ περασμένου αἰῶνος. Δὲν ἔδωσε, βέβαια, ἔργα ποὺ νὰ μποροῦν νὰ ὑποστούν ὀποιοδήποτε ἐλεγχο ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο τοὺς κι' ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοὺς. Κι' ἂν συγκριθῇ μὲ ἄλλους συγγρό- νους τοῦ, ποὺ καλλιέργησαν τὴν ποίησι ἢ τὸ μυθι- στήριμα, θὰ περάσῃ στὴ δεύτερη καὶ στὴν τρίτῃ γέφυρῳ, π.χ. κι' ὁ Τουργκένεφ, ποὺ γεννήθηκαὶ ὄνας τέσσερα κι' ὁ ἄλλος δύο χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὸν Ἀλέξη Τολστόι, ἄφσαν σελίδες ποὺ τίς σέβεται κι' ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία ἀκόμα, δηλαδὴ ἕνας κόσμος μ' ἐντέλεις ἄλλα ἱδανικά καὶ διαφορετικὰ ἀντιλή- ψεις γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν τέχνη. Ὡστόσο ὁ κόμης Ἀ- λέξης Τολστόι ἔκαμε κάτι ἄλλο ποὺ εἶχε ἰδιαιτέρη σημασία στὴν ἐποχὴ τοῦ: ἔγραψε μιὰ δραματικὴ τρι- λογία, ὅταν τὸ ρωσσικὸ θέατρο δὲν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ παρὰ ἐλάχιστα ἀξιόλογα θεατρικὰ ἔργα. Τὸ πρῶτο μέρος τῆς τριλογίας αὐτῆς εἶνε ὁ «Θάνατος τοῦ Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ», δηλαδὴ τὸ δράμα ποὺ ἀνέβασε τὸ «Ἐθνικὸ θέατρο μὲ λίγν συντομώτερο τίτλο. Κι' ἀκο- λουθοῦν ὁ «Τάσρος Φεοντάρ» κι' ὁ «Μπρόξ Γκονου- νόβ». Τρία ἔργα, ποὺ ἔχουν πάρει τὸ θέμα τους ἀπὸ τὴν περιόδου τῆς βασιλείας τοῦ Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ κι' ἀπὸ τὸ 1866, ποὺ πρωτοπαίχτηκαν, — ὁ «Θάνατος τοῦ Ἰβάν», ὅπως μᾶς πληροφοροῦν τὸ πρόγραμμα τοῦ «Ἐθνικοῦ θεάτρου, παίχθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στis 12 Ἰανουαρίου 1866, — δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ τὸ ρεπερ- τόριο τῶν ρωσσικῶν θεάτρων. Ὑγράψε ὁ Ἀλέξης Τολστόι καὶ στίχους, ποὺ ἔκαναν ἐντύπωση, κι' ἔνα καὶ τὸ μυθιστόρημα καὶ οἱ στίχοι λησμονήθησαν. Ἀλλὰ κι' ὅτι μένει ἀπὸ τὸ ἔργο του εἶνε

«Η βασιλεία του Ίβάν του Τρομερού (1530-1584), του πρώτου Τσάρου της Ρωσίας, είναι μία περιόχουσεις. Ο δυνατός αυτός μονάρχης ήταν ένας τολέβλεπε μετάρρηις κ' ένας ικανός άνθρωπος, πού της Ρωσίας, καί ήξερε νά οργανώνη τις διασκοπισμένες δυνάμεις, νά φέρνη τη χώρα του σ' έπαφή με άλλους τόπους γιά νά έχη κέρδη κάθε ετδους καί νά την ασφαλίη από όλους τούς κινδύνους, έσωσε»

"Ανω και
 στο μέσον:
 Δύο σκηνές α-
 πό την θθογραφία
 του κ. Δημ. Μπό-
 γρη του «Μπουρίν».
 Κάτω: Άπό την κω-
 μωδία του «Μπενεντέ-
 τ» Δέν σε γνωρίζω πιά».

"Εναντι, άνω και κάτω:
 Δύο χαρακτηριστικές σκηνές
 άπό τον εΐβαν τον Τρομερό
 που παίζεται στο «Εθνικό Θέατρο».

ρικούς κ' εξωτερικούς. Ήταν όμως και τόσο σκληρός, που έφτασε να σκοτώσει με τα χέρια του έναν από τους γιους του. Δεν έσταματούσε μπροστά σε κανένα εμπόδιο, αλλά είχε και φοβερές τύψεις. «Ήφετε σχεδόν γονατιστός στους υπηκόους του που είχε βλάψει κ' ενώ ζητούσε συγχώρεση, δεν τους επέτρεπε να έχουν γνώμη για τίποτα, ούτε για τις πράξεις που προκαλούσαν τη μετάνοιά του. Είχε στην ψυχή του φως και σκοτάδι. Κι' άπαντο της ζωής αυτές αντιθέσεις, ο 'Αλέξης Τολστόι, θέλησε να στριβεί το δράμα του. Παραουσίασε αρκετά καλά το ήρωα του και μας τον έδειξε από τις διάφορες πλευρές του, στις ώρες που ξέσπαγε ή υποφύλαξε του, στις στιγμές που βυθιζόταν σε απόγνωση, στις σκηνές που έδειχνε την αδάμαστη θέλησή του. Είδαμε στις δέκα εικόνες του «Βίβιο του Τρομερού» ένα δυνατό μυαλό, μία αποφασιστική σκέψη, ένα θηρίο. Και προπάντων δικαιολογήσαμε μερικά πράγματα που φαίνονται κάτω ανέφηξης, αν όχι απίθανα, στις σελίδες της ιστορίας. Δεν φυσικά, είναι κάτι. Δεν παρακολούθησα όμως παρά τις εκδηλώσεις ενός μόνου ανθρώπου. Όλα τ' άλλα, δ,τι γίνεται γύρω του και δ,τι τον πλαισιώνει, έλειπε. Και η έλλειψη γινόταν αίσθητη από την αρχή ως το τέλος του δράματος.

αυτή ήταν αίσθησή από την αρχή ως το τέλος, ως ο χρόνος περνούσε. Αλλά δεν ήταν απλώς αίσθησή: «Εμπόδιζε όλη την προσπάθεια του συγγραφέως να δώσει το αποτέλεσμα που επιδίωκε. Ένα πλήθος δολοφάνων ζούσε γύρω στον Ίβαν, έπιπτευσ ο αέρας ή αχαναυότουσε με τις σκληρότητες του, έκανε συναισθησές ή γινόταν άσπιθα από τις βούλες επιθέσιες των έγχθρών του. Όλη η Ρωσία ήταν εκεί. Και όμως πιο έρημος άνθρωπος σέ δραματικό έργο δεν πιστεύω να υπάρχη άλλος από τον Ίβαν. Ο Άλξής Τολστόϊ έστάθηκε μπροστά του και έξάχισε όλους τους άλλους, ακόμα και τον Γκοντιουβόφ, τον άνθρωπο που είχε κερδίσει την έκτιμησή του Τσάρου και τολμούσε να τού λέη τη γνώμη του. Ελπαν ότι ο «Ίβαν ο Τρομερός» δέν είναι παρά ένας δραματικός μονόλογος. Δέν έχουν άδικο. Αυτός είναι διαρκώς στη σκηνή, αυτός άπασχολεί την δράση, την ακούη, τη σκέμη του θεατού, αυτός γεμίζει όλες σχεδόν τις σκηνές του έργου, από τις πιο σημαντικές ως τις πιο άσημαντες. Έτσι, γίνεται κουραστικός, καταγεμίζό μόνο, το κατακλύζει. Έτσι, γίνεται κουραστικός, καταγεμίζό. Καί, το χειρότερο, δέν κατορθώνει να σταθή σε μία βάση, στη βάση που δημιουργούν τα δεύτερα, τα τρίτα πρόσωπα».

πα. "Εδῶ λείπουν ὄλα. Ἔχουν ἐξαφανισθῇ. Παρουσιάζονται κάπου- κάπου, λένε λίγες λέξεις καὶ ἡ ἐξαφανίζονται ἡ μένουں βαρβά. Ὅταν ὑπάρ-
χη δ' ἴβάν δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος. Ὁ Ἀλέ-
ξης Τολταὶδὸν προσεπάθησε νὰ δώσῃ ἕνα ἱστορικό
πρόσωπο καὶ δὲν ἔδωσε δραματικό ἔργο. Εἶναι
τοῦ μεγάλου λάθους του. Φυσικά, πρέπει νὰ ἐπιμέ-
νης σὸ ἱστορικό πρόσωπο τοῦ σ' ἐνδιαφέρει καὶ
νὰ τὸ φωτίσῃ ἀπὸ παντοῦ. Ὅσο ὁμως ἀγνοεῖς
τοῦ περιβάλλοντος του, τόσο τὸ κάνει αὐτὴν μα-
τικό, ἀπίθανο. Καὶ τὸ περιβάλλον τοῦ ἴβαν
δὲν Τρομεροῦ δὲν ἦταν ἀσημάντο. Οἱ ἄνθρω-
ποι, οἱ ἰδέες, οἱ συνήθειες τοῦ τοῦ ἀποτελοῦ-
σαν ἦταν ἕνας κόσμος καὶ μὴ ἐποχή. Ἢ ἔπρεπε
νὰ δοῦμε δλ' αὐτὰ ζωντανεμένα, χρωμα-
τισμένα, παρουσιασμένα σὸ κατάλληλο φῶς.
Τότε θὰ βλέπαμε καὶ καλύτερα τὸν ἴβαν, θὰ
τοῦ αἰσθανόμεθα περισσότερο. Τότε ὁμως θὰ
συνέβαινε καὶ κάτι ἄλλο: θὰ δικαιολογοῦσαμε
τὴν διδασκαλία του σὸ Ἐθνικό θέατρο. Ἀς
μὴν λησυχισθοῦν οἱ ὑπεύθυνοι διτὸ ὁ ἴβαν ὁ
Τρομεροῦς εἶχε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία σὸ ρω-
σικὸ θέατρο. Οἱ ἐθνικὲς σκηνὲς δὲν παρουσιάζ-
ζουν «ἐπιτυχίες», τοῦ ὀφείλονται σὲ ποικίλους
λόγους, ἄσχετους συχνότατα μὲ τὴν πραγμα-
τικὴ θεατρικὴ τέχνη, ἀλλὰ ἔργα μὲ πλούσιο
περιεχόμενο, ποῦ ἔχει τὴν ἀξία του σὲ ὄλα τὰ
γεωγραφικά πλάτη.

Ἡ κωμωδία τοῦ Μπεννένττι, πού ἔδωσε ὁ θάσος «Μπικ-Λογοθετὶδ-Μουσοῦρη» πεῖται ἀπὸ τὸ «Μουρίν», εἶναι ἕνα χαριτωμένο θεα-
μα. Μὲ τὴν πραγματικῶς πρωτότυπη ὑπόθεσιν τοῦ κα-
νιπάρουξιν τῆς διασκεδάζει ἀρκετὰ τὸν θεατὴ τοῦ. Ἡ
ἑρρί (Ἀλίκη) βρίσκειται ἑαφνικὰ ἔμπρὸς σὲ κάτι ἀ-
πὸ ἀντρας τῆς (Κ. Μουσοῦρη) ἔχει στὴν ἀγκαλιά
αὐτὴν δακτυλογράφου τοῦ καὶ τὴν γεμίζει φιλία. Ἡ συ-
νείναι ἀκόμα πὺ ἀπορροδότη: ἡ Λουίζα, ἀντὶ να
νὰ βάλῃ τίς φωνές, νὰ δημιουργήσῃ σκάνδαλα.
Ἡ γυναῖκες, στὰν βρίσκονται σὲ μιὰ τέτοια στιγμὴ
ἄλλο, ἐντελὸς πρωτότυπο. Προσπεύεται διὰ δὲν
πια τὸν ἔνοχο καὶ θεωρεῖ γιὰ ἄντρα τὸν νεο-
ρογοθετὶδ) πὺ ἔχει ἔλθει νὰ τὴν ἐξετάσῃ κατὸ
γεως τοῦ συζύγου τῆς, ὁ ὁποῖος πιστεύει διὰ ἡ γυ-
παθε ἑαφνικὰ μερικὴν ἀμνησία, ἐφ' ὅσον δλοῦ-
τῆς ἀναγνωρίζει πλὴν αὐτοῦ. Ἀκολουθοῦν ἀρετὰ
ἑπιστάδια, πὺ δελχνουν ὅλη τὴν εὐφρευτικότητά
τοῦ. Τὸ παίχνιδι δὲν κρατᾷ πολὺ, περίπου ἕνα
πορ, κατὰ τὸ δόξαγμα τοῦ ὁποῖου ὁ σύζυγος, μι-
ρὸς τίποτα ἀπὸ τὴ φάρσα πὺ παίζεται εἰς βάρος
νὰ ληλεῖ τὴν γυναῖκα τοῦ ἡ ὁποία δελνεταὶ ἀπὸ
πρὸς τὸν λατρὸν, πὺ βρίσκειται σὲ ἀρετὰ τοῦ
ἑπὶ κ' αὐτὸς ἄνοιγε νὰ βολακῇ τὴν γυναῖκα τοῦ

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΓΥΡΙΖΟΥΝ ΣΤΗΝ

ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ

ΤΑΙΝΙΑ

Το πέρασμα από την πρωτεύουσαν είκοσι δύο καλλιτεχνών του κινηματογράφου, που μεταξύ τους συγκαταλέγονται και οι αγαπημένοι «στάρ» των Αθηναίων Ιβάν Πέτροβιτς, Γιαρμίλα Νοβότνα, Γκέρνια Μάουρους και Φρήντες Σούστερ, ήταν φυσικό να προκαλέσει γενική αναστάτωση σ' όλο το θηλυκόκο-

σμο και σέ όλους τους νεαρούς λεοντιδείς, που βρήκαν την ευκαιρία να εκφράσουν για μια ακόμη φορά τον ένθουσιασμό και την αγάπη τους προς τους πρωταγωνιστές της δόνης. Και την εκφράσι αυτή, τόσο του ένθουσιασμού όσο και της αγάπης, θά την εκθυμούνταν ασφαλώς και για πολύ καιρό οι «αστέρες» που πέρασαν απ' τη πόλι μας και πιο πολύ απ' όλους ή «μοιρία» Μάουρους, που αν πιστέψει κανείς στο κουτσομπολίο, απέκομισε ως ένθουμιον της διαμονής της, μια δυνάτη τοιμιά στους γλουτούς, πράγμα που την έκανε να τονή φοβερά αρκετές ημέρες και να υποβληθί σ' ένα ειδικό «μασάζ» του πονεμένου μέρους.

Μα κι' ο καυμένος ο Πέτροβιτς δεν υστέρησε από παρόμοιες τέτοιες εκδηλώσεις. Ύψεστη κι' αυτός αρκετά μαρτύρια, ίσως τα περισσότερα απ' όλους τους άλλους συναδέλφους του. Κι' ασφαλώς, αν τα αστυνομικά όργανα δεν έσπευδον να σχηματίσουν κλοιό γύρω του, ή θαυμάστριές του, θάσαν ικανές να τον ξεσχίσουν πριν ακόμη αποβιβασθί στην «πλάτ-φόρμ» του σιδηροδρομικού σταθμού. Η σωτηρία του συνετελέσθη μόνο όταν κατάρθωσαν να μη μέσα στο ξενοδοχείο της «Μεγάλης Βρετανίας» και να κρυφί μέσα στο δωμάτιό του...

Ωστόσο, για νάμαστε και δίκαιοι δεν ήταν και τόσο άδικαιολόγητος ο ένθουσιασμός του γυναικόκοσμου για τον Πέτροβιτς. Ύψηλός, καστανός, με μεγάλα μαύρα μάτια, ακριβώς όπως στην δόνη, ξεχώριζε ανάμεσα σ' όλους τους άλλους συναδέλφους του. Είναι ο «τύπος» του γοητευτικού Σλαού. Κοντά του, μαζεμένη σαν φοβισμένη γατούλα, ή γυναίκα, του, ή ωραία Φρήντες Σούστερ, ή αν προτιμάτε το «αηδόνι» της Βιέννης, μια χαριτωμένη, καταξανθή, με ωραία γαλάζια μάτια, λεπτή γυναίκο. Πλάι της ή Γιαρμίλα Νοβότνα, που την συνωδεύει ο άνδρας της, ο βαρύνος φόν Ντόσουτεκ, μεγαλοκτηματίας και εκατομμυριοδύχος, είναι ο αντιπροσωπευτικώτερος «τύπος» Τσέχας. Ύψηλός, λεπτός, με αδρά χαρακτηριστικά, στριφογυρίζει νευρικά και σκορπά γύρω της αδιάκοπα χαμόγελα.

Η Νοβότνα—δπως μάς είπε ή ίδια—έκανε για πρώτη φορά την γιορμή των εκτυφλωτικών προβολών σέ ηλικία 17 μόλις ετών στην Πράγα. Εγύρισε την «Βαρ-

Ανω: Η Γιαρμίλα Νοβότνα ποζάρουσα, εις την ανατολικήν πλευράν του Παρθενώνος, εις τον Αμερικανόν ζωγράφον.

Εις τό μέσον: Ο Ιβάν Πέτροβιτς μετά της συζύγου του Φρήντες Σούστερ έχοντες εις τό μέσον την Γιαρμίλα Νοβότνα.

Κάτω: Ένα στιγμιότυπον από την άφιξιν των καλλιτεχνών εις τόν σιδηροδρομικόν σταθμόν.

Έναντι, άνω και κάτω: Δύο στιγμιότυπα από τας προπαρασκευάς διά τό «γύρισμα».

καρόλα», ύστερα τόν «Πω-χό τραγουδιστή» και έπειτα εκατοντάδες άλλες ταινίες. Τό τελευταίο της φιλμ, που τό γύρισμά του τελείωσε λίγες ημέρες πριν μάς έρθει εδώ, είναι τό «Τελευταίο βάλς» του Όσκαρ Στράους, κι' έχει για πατερνάρ της τόν τενόρο Ουέλσμαν.

Ο Ιβάν Πέτροβιτς έγκατέλειψε κι' αυτός τή γενετήριά του, τό Νοβισιάτ της Γιουγκοσλαβίας, σέ πολύ μικρή ηλικία. Μά ο Πέτροβιτς δεν έγκατέλειψε τήν πατρίδα του για νά εμφανισθί στην δόνη, μά για νά παρακολουθήση μαθήματα στό Πολυτεχνείο της Βιέννης. Ένα τυχαίο άτύχημα, τόν έφερε ύστερότερα σ' ένα κινηματογραφικό «στούντιο» και κεί γύρισε τήν πρώτη του ταινία που τόν ανέδειξε και τού χάρισε τή σμηρινή του φήμη. Τή γυναίκα του τή γνώρισε σάν γύρισαν μαζί τό φιλμ «Βικτωρία και Ουσσάρος». Στό διάστημα δέ που κράτησε τό γύρισμα της ταινίας ανέπτυχθη και τό έρωτικό τους αίσθημα, που κατέληξε ύστερότερα σέ γάμο.

Η άφιξις στην Αθήνα των είκοσι δύο αυτών καλλιτεχνών, είχε τούτο τό εξαιρετικό για τούς φίλους της δόνης: ότι οι «στάρ» δεν έφθασαν ίσαμε δώ μόνο και μόνο για νά εμφανισθούν στους φίλους των, μά για νά γυρίσουν κάτω από τόν άττικό ουρανόν διάφορες σκηνές ενός νέου φιλμ, «Ο Κοζάκος και τό Αηδόνι». Η υπόθεσι του έργου στρέφεται γύρω από τόν έρωτα ενός Κοζάκου (Ιβάν Πέτροβιτς) προς τήν γυναίκα του (Γιαρμίλα Νοβότνα) με τήν όποία βρίσκεται από καιρό σέ διάσσει, λόγω των υπόπτων έπιχειρήσεων στις όποιες αυτός είναι άναμειγμένος. Η Νοβότνα—καλλιτέχνις—έρχεται στην Αθήνα, για νά δώση μία σειρά ρεσιτάλ. Η πρώτη έπαφή της με τό κοινό της πόλεώς μας είναι μία άληθινή αποθέωσις του ταλέντου της. Οι θαυμαστές της άγωνίζονται να τήν πλησιάσουν. Ανάμεσα σ' όλους αυτούς, ξεχωρίζει ένας: είναι ένας πλούσιος Αμερικανός, έρασιτέχνης ζωγράφος, που, ταξιδεύοντας χάριν άναψυχής, βρίσκεται κι' αυτός στην Αθήνα. Σ' αυτόν σταματάνε τά βλέμματα της Νοβότνας, ή καλλίτερα της Βέρας Στρασίνοβιτς (είναι τό όνομα της ηρώιδος της ταινίας). Άλλά στην Αθήνα έχει φθάσει και ο σύζυγος ό όποιος εινε μέχρι τρέλλας έρωτευμένος με τή γυναίκα του και προσπαθεί να τήν κάνει να γυρίση πάλι κοντά του.

Τό πρώτο βράδυ της γνωριμίας των ό Αμερικανός τρώει μαζί με τή Βέρα, σ' ένα κοσμικό κέντρο, και κεί καθώς χορεύουν, εκείνος της εξομολογείται τόν έρωτά του κι' εκείνη τόν άφήνει να πιστέψη πως κι' αυτή τόν αγαπά. Έτσι, σάν άργα πιά τά ξημερώματα χωρίζονται, ή Βέρα του υπόσχεται πως τήν άλλη ήμέρα θά πάνε μαζί στην Ακρόπολι, και κεί θά

σταθί νά ποζάρη για ένα πορταίτο. Πράγματι τήν άλλη ήμέρα, μία πολυτελεστάτη λιμουζίνα τούς μεταφέρει στην Ακρόπολι. Άνεβαίνουν σιγά-σιγά θαυμάζοντες κάθε τί νέο που βλέπουν. Προχωρούν προς τήν ανατολική πλευρά του Παρθενώνος και εκεί... εκεί άρχίζει τό γύρισμα...

Τό ανατολικό μέρος του Παρθενώνος, με τά χρυσωμένα από τις άχτίδες του ήλιου μάρμαρα, είχε μεταβληθί σέ πραγματικό στούντιο. Μηχανές λήψεως, μπαταρίες, άντανακλαστικοί καθρέπτες, βαλίτσες, βαλιτσούλες, κιβώτια, όλα άνάκατα και σκορπισμένα. Ο διευθυντής λήψεως δίδει τις τελευταίες οδηγίες. Κάθε ένας από τούς ήθοποιούς έχει «παραδοθή» στά εμπειρα χέρια των «μακιγιάρ». Η Νοβότνα φορά ένα ταγιέρ μπλε με μία μπλουζίτσα φανταζί και μία βαρύτιμη γούνινη κπά. Στό πρόσωπό της είχε επιστρωθί ένα παχύ στρώμα μιάς πάστας ρόζ, στά βλέφαρά της, έχουν προστεθί υπερμυγέθεις βλεφαρίδες. Ο ζωγράφος φορά ένα κοστούμι γκολφ μπέζ, ένα μπρετό όμοιόχρωμο και μία πίπα συμπληρώνει τήν δλη του εμφάνισι.

— Alles back! —όλοι πίσω—

— Achtung! —προσοχή!

Και τό γύρισμα της σκηνής άρχίζει. Η Νοβότνα άκουμπισμένη πάνω σ' ένα κιονόκρανο ποζάρει στόν ζωγράφο, που τήν κοιτάζει με βλέμματα θαυμασμού. Της προτείνει να τήν πάρη μαζί του με τήν θαλαμνή του, που βρίσκεται άγκυροβολημένη στο λιμάνι του Πειραιώς. Εκείνη δέχεται...

— Ende!... —τέλος

Για τό γύρισμα της μικρής

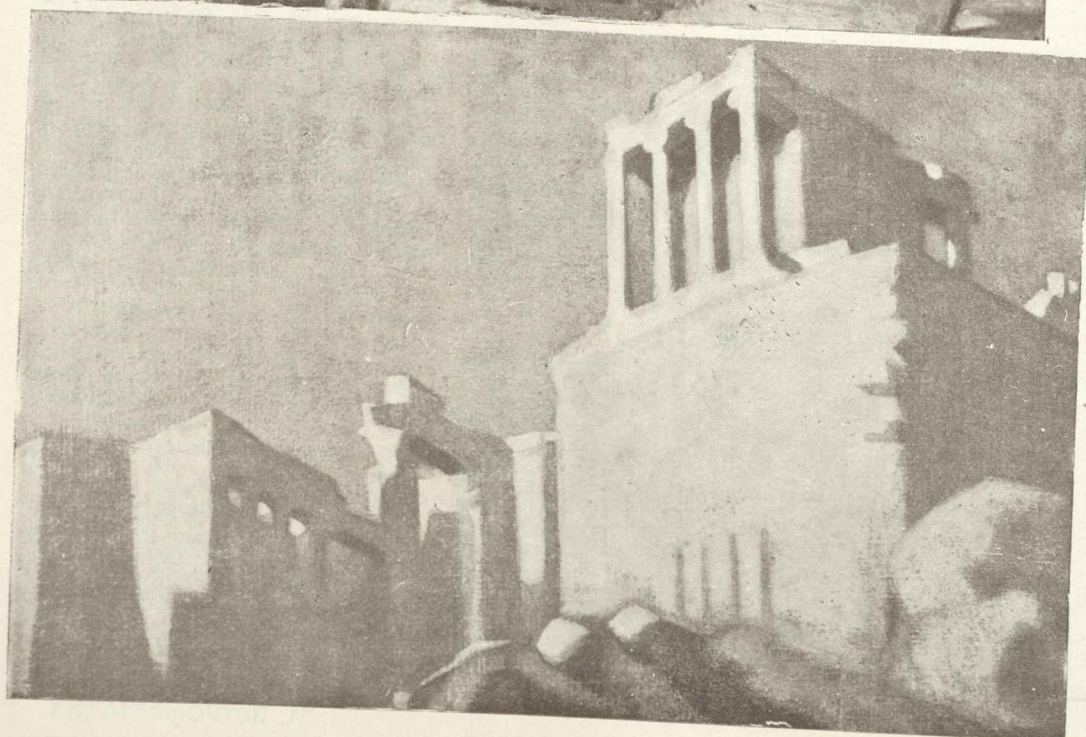
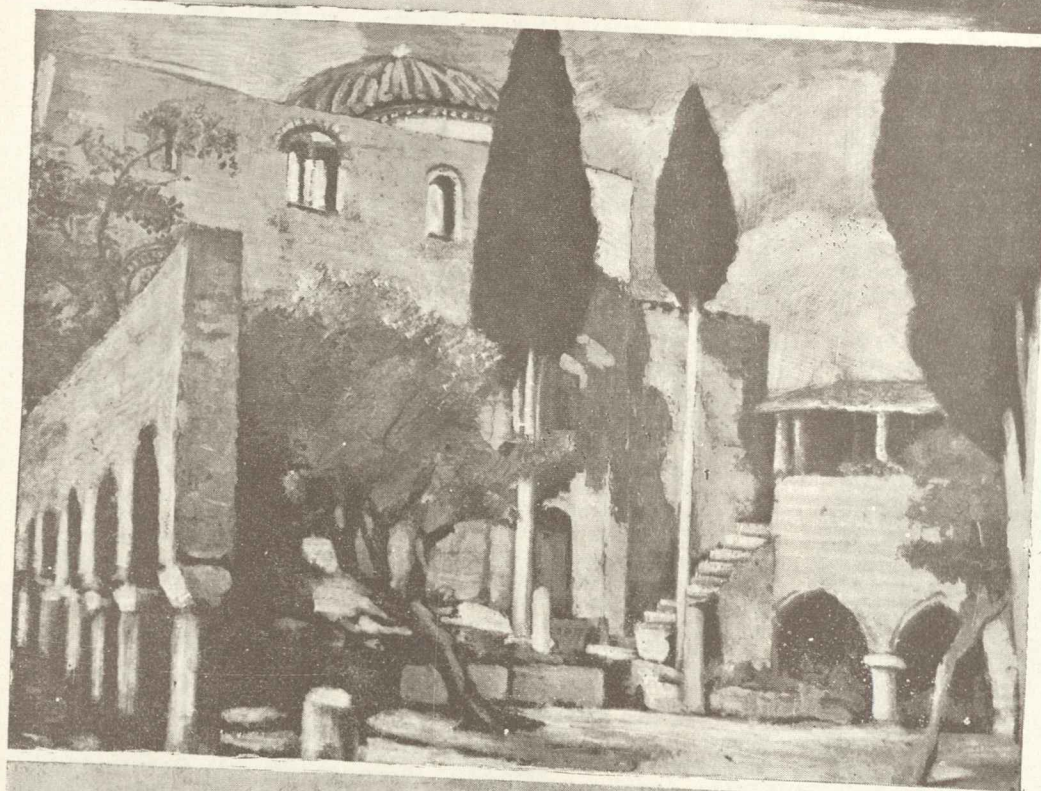
αυτής σκηνής, έχρησιάσθηκαν δέκα όλόκληρες ώρες, που στο διάστημα τούς πάθησαν δεκαπέντε όμοιες σκηνές. Άπ' όλες αυτές θά εκλεγί ή καλλίτερη κι' αυτή θά προστεθί τελικώς στή ταινία.

Τό τέλος της ταινίας έυρίσθηκε στόν Πειραιά. Τό τέλος δέ αυτό συνοψίζεται στά εξής: για νά έμποδισί τό «Αηδόνι» του να φύγη με τόν Αμερικάνο ζωγράφο, ο Κοζάκος προκαλεί ένα τυχαίο αυτοκινητιστικό δυστύχημα, ή Νοβότνα τραυματίζεται έλαφρώς, κι' έτσι δεν προλαμβάνει να φύγη με τό γιότ του ζωγράφου.

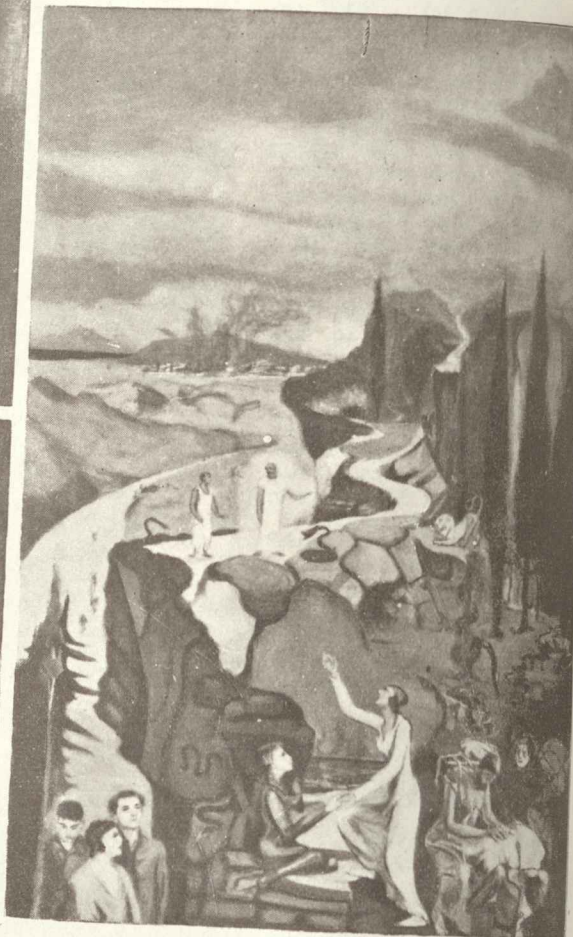
Έτσι τελειώνει τό φιλμ! Κι' έτσι—στην πραγματικότητα τή φορά αυτή—δύο ήμέρες άργότερα, οι είκοσι δύο καλλιτέχνες της δόνης, έγκατέλειψαν τήν πρωτεύουσά, με τις καλλίτερες των έντυπώσεων, όπως γράφουν στις ευχαριστήριες επιστολές των, που έστειλαν σ' όλους όσους τούς παρέσχον εύκολίες για τήν εκτέλεσι της έργασίας των.

Και τώρα όλος εκείνος ό κόσμος των θαυμαστών των, περιμένει μ' άγωνία να δώ τούς «άγαπημένους» του, στην δόνη πιά τή φορά αυτή, και να τούς χειρκροτήση στή καινούρια τους εμφάνισι στο φιλμ αυτό, που λίγο πολύ, θεωρούν «κάτι» δικό τους!..

Α. ΠΕΤΡΟΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ

Ἡ καλλιτεχνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας, τοὺς τελευταίους μῆνες, ἐσημείωσεν ἀξιόλογον κίνησιν, σὲ ὅλες τὰς πλευρὰς τῆς με σημαντικὴ ἐπιτυχία, ὀφειλομένη στὸ ζῆλο καὶ τὴς προσπάθειες, ἀτομικὲς καὶ ὁμαδικές, τῶν καλλιτεχνῶν μας. Ἐκτὸς τῆς μουσικῆς, ποὺ εἶχε καὶ ἀρκετὲς ἐκπλήξεις με τὴ μετάκλησιν ξένων καλλιτεχνῶν στὴν Ἀθήνα, κατὰ δεύτερο λόγο ἡ ζωγραφικὴ μᾶς παρουσίασε ἀρκετὰ ἀξιοπρόσεχτα ἔργα καὶ οἱ ζωγράφοι, με τὴς ἐπιτυχημένες τοὺς ἐκθέσεις, ἔδωσαν μιὰ σχετικὴ ὥθησιν στὴ ζωὴ τοῦ τόπου, ἱκανοποιήσαντες, ἐν μέρει, καὶ τοὺς πλέον ἀύστηροὺς καὶ μεμψιμοιροὺς λάτρεις τοῦ ὥραίου.

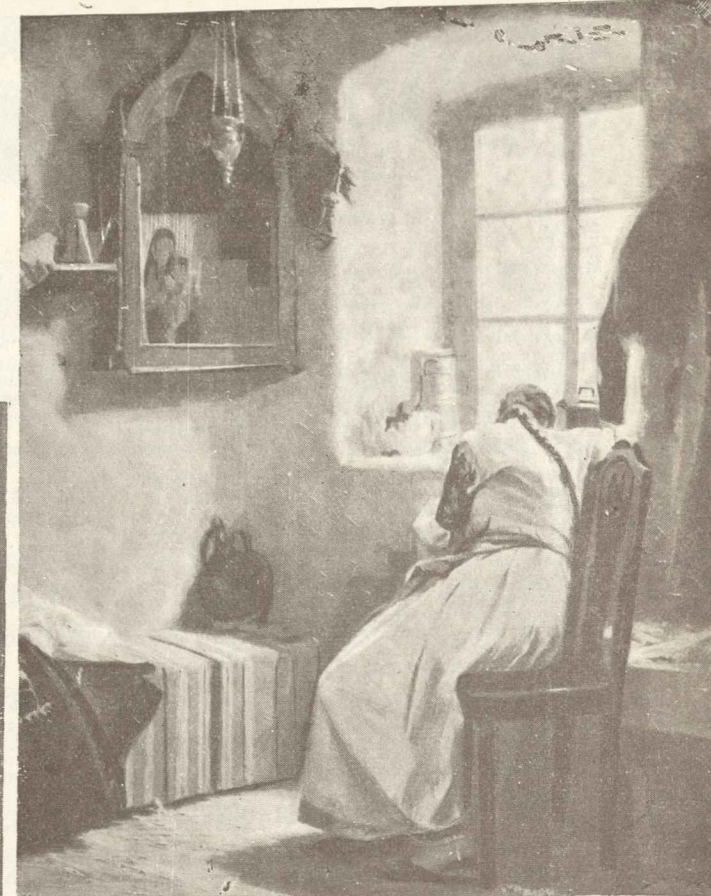
Στὸ σημερινό μας τεύχος, ἀντὶ ἀλλοῦ ἐρεῦνης γύρω ἀπὸ τὰ καλλιτεχνικά γεγονότα, ἀρκοῦμεθα νὰ παραθέσουμε μερικὰ, ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπιτυχεῖς ζωγραφικῆς ποὺ ἐκόσμησαν τὴς ἐφετηνὲς ἐκθέσεις, πλεῖστα τῶν ὁποίων ἐπωλήθησαν, παρὰ τὴν οἰκονομικὴ κρίσιν, σὲ πολὺ καλὰς τιμές, καὶ τὰ ὁποῖα δείχνουν εὐλογητότερα τόσο τὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν ὅσο καὶ τὴν πρόοδον τῆς τέχνης.

Ἀπὸ τὴν πληθώρα τῶν ἐκθέσεων καὶ τῶν ἐκθεμάτων, μπορεῖ κανεὶς νὰ εἰκάσῃ ὅτι οἱ ζωγράφοι μας δὲν ἀδρανοῦν ἀλλὰ ἐργάζονται με ζῆλον προσπαθοῦντες νὰ παρουσιάσουν κάτι τὸ τέλει ποὺ θὰ δοξάσῃ κι' αὐτοὺς, τοὺς ἴδιους καὶ τὸν τόπον μας στὸ ἐξωτερικόν.

Οὕτω, ἀπὸ τὰ ἐκτεθέντα ἔργα, ξεχωρίζουν ἀρκετὰ. Παραθέτομεν κατὰ σειράν σήμερον ἕνα ὥραϊον ἔργο «Γυμνὸ» τοῦ κ. Ἀ.Υ. Θεοδοροπούλου ἀπὸ τὴν τελευταία ἐκθεσί του, δύο ἔργα τοῦ κ. Ἰ. Δημά με τίτλο «Συνθέσεις» καὶ «Ἀπτερος Νίκη» καὶ τοῦ κ. Μῶρ «Δαφνί».

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ζωγραφικῆς

Ἐπίσης ἀρκετὰ ἐπιτυχὲς καὶ ἐπικερδὲς συνάμα ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐκθεσίς τῆς κ. Φλωρᾶ-Καραβία, δείγμα τῆς ὁποίας εἶναι τὰ δημοσιευόμενα «Τσιγγάνα» καὶ ὁ «Νεῖλος». Χαρακτηριστικὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα ἦτο καὶ ἡ ἐκθεσίς τοῦ κ. Ἀ.Π. Γεραλή, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα με τὸν ξεχωριστὸν δικόν του χρωματισμὸ ἱκανοποιοῦν τὸν θεατὴ καὶ προσθέτουν ἕνα λιθάρι στὸ βραμιὸ τῆς τέχνης. Ἀπὸ τὰ πλέον ἐπιτυχεῖς τοῦ ἔργου παραθέτομεν τὸ «Μαγκάλι» καὶ τὸ «Γυναίκα στὸ κάθισμα». Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκθεσίς τοῦ κ. Ἀθηναίου δὲν ὑστέρησεν οὔτε σὲ ποιότητα οὔτε καὶ ποσότητα—ἀν καὶ ἡ τέχνη δὲν κρίνεται ἀπὸ τὴν ποσότητα—διὰ τὰ ἔργα τοῦ ὁποίου πλεῖστοι ἐκ τῶν τεχνοκρίτων ἐξεφράσθησαν εὐμενῶς. Μιὰ ἀπὸ τὴς καλλιτερέας του εἰκόνας εἶναι καὶ ἡ δημοσιευομένη «Ἀπόβραδο». Καὶ τέλος ἡ εἰκὼν «Τουταγαχάων» τῆς δεσποινίδος Α. Παπᾶ, τῆς ὁποίας ἡ ἐκθεσίς ἐξακολουθεῖ ἀκόμη εἰς τὴν αἰθούσαν Στρατηγούλου. Ὁ πίναξ αὐτὸς εἶχεν ἐκτεθῆ εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσὶν τῆς Βενετίας καὶ ἀντιπροσώπευσε, εἰς τὴν ὥς ἀνωθὶ ἀναφερθεῖσαν Διεθνή Ἐκθεσιν, μαζί με ἄλλα ἔργα καλλιτεχνῶν μας, τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην.

Μὲ τὸ σημερινὸν μας σημεῖωμα καὶ τὰ δημοσιευόμενα ἔργα, πιστεύομε ὅτι δίδομε μιὰ σχετικὴ εἰκόνα τῆς σημερινῆς μέχρι σήμερον καλλιτεχνικῆς κινήσεως τοῦ τόπου μας, ποὺ ἂν κρίνει κανεὶς καὶ ἀπὸ τὰ ἀναγγελθέντα ἤδη διὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνες «βερνιάζ», πρόκειται ἀσφαλῶς νὰ συγκεντρώσῃ ἕνα ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον...

ΕΛΛΑΣ

- 21 Δεκεμβρίου.—Νέα δυναμιστικά απόπειρα εν Πειραιεί δια την υπόθεσιν της απόπειρας 6 Ιουνίου. Νυκτερινάι ανακρίσεις του 'Αρείου Πάγου δια την αυτην υπόθεσιν. Σύλληψις υπό τουρκικῶν ἀκταιωρῶν δύο ἑλληνικῶν ἀλλεωτικῶν πλοίων της Σμύρνης.
- 22 Δεκεμβρίου.—'Αναβολή της δίκης δια την απόπειραν της 6' Ιουνίου λόγω της μη προσελεύσεως πολλῶν ἐκ τῶν ἐνόρκων. 'Υποβολή ἐρωτήματος δια την ἀντικατάστασιν τοῦ εισαγγελέως. 'Εφετών κ. Ρηγανάκου.
- 23 Δεκεμβρίου.—'Εναρξίς τῶν βαλκανικῶν ποδοσφαιρικῶν ἀγώνων δια της νίκης της 'Ελληνικῆς ἐθνικῆς ομάδος κατά της Γιουγκοσλαβικῆς μετέριστα 2-1. 'Εορτασμός της 50ετηρίδος τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ».
- 24 Δεκεμβρίου.—'Ανακαλύψις απόπειρας ἐναντίον τοῦ ὀπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Γ. Κονδύλη.
- 25 Δεκεμβρίου.—Νίκη της Σερβικῆς ἐθνικῆς ομάδος ἐναντι της Βουλγαρικῆς δια τερμάτων 4-3 δια τὸν Βαλκανικὸν κύπελλον.
- 26 Δεκεμβρίου.—Είσοδος της Βουλγαρικῆς Κομιτατζίτζῶν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ἔδαφος. Θάνατος τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης Σεβ. 'Αρσενίου.
- 27 Δεκεμβρίου.—Παραίτησις τοῦ ὀπουργοῦ της Γεωργίας κ. Τζῶν Θεοτόκη. 'Ανάληψις τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας παρὰ τοῦ γεροισαύτου κ. Δεκάκου καὶ τοῦ 'Υφυπουργοῦ της 'Εθνικῆς Οἰκονομίας παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσολογίου κ. Τρικοῦπης. 'Απονομή τῶν βραβείων δια τερμάτων 3-2.
- 28 Δεκεμβρίου.—'Ορκωμοσία τῶν νέων ὀπουργῶν. 'Ανακάλυψις παλαιοχριστιανικῶν ἐρείπων εἰς τὸν Διωνύσιον τῆς Κορίνθου.
- 29 Δεκεμβρίου.—'Απόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου περί μεταθέσεως τοῦ εισαγγελέως 'Εφετών κ. Ρηγανάκου κ. Ρηγανάκου εἰς ἑκάστην. 'Εφετών εἰς 'Αθήνας τοποθετεῖται ὁ τέως ἀρχηγὸς της ἀστυνομίας Πόλεων κ. Γαρέζος.
- 30 Δεκεμβρίου.—Νίκη της Ρουμανίας κατά της Βουλγαρίας δια τερμάτων 3-2. Σοβαρά ἐπεισόδια μεταξύ τῶν ποδοσφαιριστῶν. 'Απόφασις περί διορισμοῦ τοῦ ὀπιστρατηγοῦ κ. Κωνσταντίνου ὡς ἀρχηγοῦ της 'Αστυνομίας Πόλεων.
- 31 Δεκεμβρίου.—'Υπογραφή τοῦ διατάγματος περί μεταθέσεως τοῦ κ. Ρηγανάκου εἰς Κέρκυραν.
- 1 'Ιανουαρίου 1935.—'Η Γιουγκοσλαβία ἀνακηρύσσεται νικήτρια τοῦ Βαλκανικοῦ κυπέλλου 1934, νικήσασα τὴν Ρουμανίαν μετὰ 4-0. 'Η Βουλγαρικὴ ὁμάς νικᾷ τὴν 'Ελληνικὴν μετὰ 2-1.
- 2 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου της Βαλκανικῆς Συνενοήσεως. Διαφεύδονται ρητῶς αἱ φήμαι περί διχοτομήσεως τοῦ χαρτονομισματος.
- 3 'Ιανουαρίου.—'Αγγέλλεται ἡ ἐναρξίς νέων διωγμῶν τῶν 'Ελλήνων της Δωδεκανήσου ἐκ μέρους τῶν ἱταλικῶν ἀρχῶν.
- 5 'Ιανουαρίου.—'Αφίξις εἰς 'Αθήνας ἀπελαθέντων Δωδεκανησίων. Βαρὺς χειμῶν ἐναστυεῖ καθ' ὅσους τὴν χώραν.
- 6 'Ιανουαρίου.—Διαφεύδονται αἱ φήμαι περί συνεργασίας της Κυβερνήσεως μετὰ τινων κομμάτων της ἀντιπολιτεύσεως.
- 7 'Ιανουαρίου.—'Αντισυμψιὰ δια τὴν τὸχνην τοῦ ἀτμοπλοίου «Ελένη 'Εμπερικού» τὸ ὅποιον καταπλέει τέλος εἰς Βόλον μετὰ 48ωρον καθυστέρειν.
- 8 'Ιανουαρίου.—'Αποφασίς τῶν συγκοινωνιῶν λόγω της ἐπικρατοῦσης κακοκαιρίας. 'Απόφασις περί ἀμείνου γκαγκατασσεως ἀσφαλμάτων ἐπὶ τῶν ἀκτοπλοϊκῶν πλοίων λόγω τῶν θαλασσινῶν ἀτυχημάτων. Θάνατος τοῦ γνωστοῦ ποιητοῦ καὶ λατροῦ 'Αποστόλου Μαρμελή.
- 9 'Ιανουαρίου.—Νέα συνομιλίαι δια τὴν συνεννόησιν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου της χώρας. Καταρτισμός της κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς δια τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν. 'Αντικατάστασις ἀρχαίου ἀγάλματος πλοίου της Κορίνθου.
- 10 'Ιανουαρίου.—'Η διεξαγωγή της δίκης δια τὴν ἀπόπειραν της 6' Ιουνίου ὀρίζεται δια τὴν 21 Φεβρουαρίου. Πῶσις στρατιωτικῶν ἀεροπλάνων εἰς Λυκαβρυτοῖν καὶ θάνατος τοῦ ἐπιβαίνοντος ἀεροπόρου Κιουρτί.
- 11 'Ιανουαρίου.—Σύλλαλητήριον διαμαρτυρίας δια τὰς ἱταλικὰς διώξεις τῶν Δωδεκανησίων. Μεγάλη καταστροφή ἐκ βροχῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον. 'Εκλογή τοῦ κ. 'Αγαλλοπούλου ὡς γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν κοινοικινῶν ἀσφαλείων.
- 12 'Ιανουαρίου.—'Αναχώρησις τοῦ κ. Μαζίμου εἰς Γενεύην ὡς πρεσβευτοῦ τοῦ συμβουλίου τῶν ὀπουργῶν τῶν 'Εξωτερικῶν της Βαλκανικῆς Συνενοήσεως.
- 13 'Ιανουαρίου.—Σύλλαλητήριον εἰς Πάτρας δια τὰς ἀνθελληνικὰς πιέσεις τῶν 'ἱταλῶν ἐν Δωδεκανήσῳ.
- 14 'Ιανουαρίου.—Είσοδος της Βουλγαρικῆς στρατιῶν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ φόνος ὑπ' αὐτῶν δύο ποιμένων. 'Εναρξίς ἐναντίον τοῦ Κακουρινοδικεῖου Πειραιῶς της δίκης της «βιτριολιτρίδας» Κούλας Ράμου.
- 16 'Ιανουαρίου.—Σύσκεψις τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Βαζζίκη δια τὸ ζήτημα τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους. 'Ανάληψις της ἀρχηγίας της ἀστυνομίας Πόλεων ὑπὸ τοῦ ὀπιστρατηγοῦ κ. Κωνσταντίνου.
- 17 'Ιανουαρίου.—'Επανάληψις της συσκέψεως τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν δια τὸ ζήτημα της στρατιωτικῆς ἐνίσχυσεως της χώρας. Παραπομπή τοῦ ζητήματος της ἑλληνικῆς ἐν 'Αβανία μειονότητος εἰς τὸν Διεθνῆς Δικαστήριον της Χάγης.
- 19 'Ιανουαρίου.—Αἱ γεροισαυτικά ἐκλογαὶ ὀρίζονται δια τὴν 24 'Απριλίον. 'Εκτόπις τῶν λαμοκρατοῦ καὶ Πορφυρομένην εἰς τὰς νήσους ἐπὶ κομμουνιστικῆς προπαγάνδῃ. 'Εναρξίς τῶν αὐτοκίνητιστικῶν ἀγώνων τοῦ «Ράλλεθ-Μόντε-Κάρλο».
- 20 'Ιανουαρίου.—Συνενοήσεις Κυβερνήσεως καὶ ἀντιπολιτεύσεως δια τὰς γεροισαυτικὰς ἐκλογὰς.

ΑΓΓΛΙΑ

- 26 Δεκεμβρίου.—'Αλληλόπλητοι στάσεις κρατουμένων εἰς τὰς ἀγγλικὰς φυλακάς.
- 29 Δεκεμβρίου.—Τερματισμός της Νηυτικῆς Προδιδασκαλίας δια της καταγγελίας ὑπὸ της 'Ιαπωνίας της συνθήκης της Οὐασινγκτόν.
- 9 'Ιανουαρίου 1935.—'Επὶ ἀνάδοξος τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων κ. Λόου Τζῶρτζ εἰς τὴν πολιτικὴν.
- 11 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς διώξεως ἡ ἀγγλικὴ ἀντιπροσωπεία εἰς τὸν Συμβούλιον της ΚΤΕ εἰσληγῆς ἱσχυρίων της Γερμανίας εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐξοπλισμῶν.
- 12 'Ιανουαρίου.—'Ο ἀγγλικὸς τύπος ἀγγέλλει ὅτι ἡ Κυβερνησις τῶν ἑλλήνων θὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν στρατ. δρων της συνθήκης τῶν Βερσαλλιών.
- 13 'Ιανουαρίου.—Τὸ δημοφιλισμὸς τοῦ Σάαρ διεσπείρεται ὑπὸ τὴν ἀνταρτίαν ἐποπτεῖται τὸν διωκτὴ τῆς περιφέρειας 'Αγγλον ἀντιπροσώπου κ. Κινδρ.
- 17 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς της συνεργασίας τοῦ Λόρδου Σνόνουντ μετὰ τοῦ κ. Λόου Τζῶρτζ δια τὴν διαμόρφωσιν νέας πολιτικῆς.

ΑΛΒΑΝΙΑ

- 22 Δεκεμβρίου.—'Εξάπλσις της ὑπὸ τὸν ὕδασι τῆς τῶν βασιλέως Ζῶγου Μπατράκτρη Μουχαρέμ ἐπαναστάσεως.
- 24 Δεκεμβρίου.—'Απόλυσις πολλῶν ἐκ τῶν συλληφθέντων Βορειοηπειρωτῶν.
- 29 Δεκεμβρίου.—'Επανάληψις τῶν πιέσεων ἐναντίον τῶν Βορειοηπειρωτῶν.
- 31 Δεκεμβρίου.—Φήμαι περί συλλήψεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν 'Επαναστατῶν Μουχαρέμ Μπατράκρη.
- 2 'Ιανουαρίου.—Φήμαι δυναμιστικῆς ἀποπειρας ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ζῶγου.
- 7 'Ιανουαρίου.—'Αναχώρησις τοῦ διαδόχου εἰς τὸν ἑξωτερικόν. Διαφυγὴ τοῦ βασιλέως Ζῶγου ἀπὸ τὰ Τύραννα εἰς Δυρράχιον.
- 14 'Ιανουαρίου.—Συζήτησις τῶν Συμβουλίου της ΚΤΕ της προσφυγῆς τῶν Βορειοηπειρωτῶν.
- 19 'Ιανουαρίου.—Νέοι διωγμοὶ ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων Βορειοηπειρωτῶν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

- 28 Δεκεμβρίου.—Τὸ μυστήριον δια τὴν ἀπαγωγήν τοῦ 'Ελλήνου ἐμπόρου 'Ιατρί' δου πυκνωτὰ ὀδεῖν.
- 4 'Ιανουαρίου 1935.—Σοβαρὰ δηλώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Γκεωργιέφ ἐν σχέσει πρὸς τὴν βουλγαροπολωνικὴν προσέγγισιν.
- 20 'Ιανουαρίου.—Δυσάρεσκα ἐκ της ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ δια τὰ δημοσιονομικὰ προβλήματα της χώρας.

ΓΑΛΛΙΑ

- 23 Δεκεμβρίου.—'Αγγέλλεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀρχιστρατήγου στρατηγὸς Βεζυγκάν δια τοῦ στρατηγὸ Γκαμελέν.
- 24 'Ιανουαρίου 1935.—'Αναχώρησις τοῦ ὀπουργοῦ τῶν 'Εξωτερικῶν δια Ρώμην.
- 25 'Ιανουαρίου.—Κατάδικη τοῦ τέως Γάλλου πρωθυπουργοῦ κ. Φρανσουά Μαρσάλ ὡς ἐνεχομένου εἰς παλαιὸν χρηματιστηριακὸν σκάνδαλον.
- 10 'Ιανουαρίου.—'Ενίσχυσις τῶν γαλλικῶν συνόρων πρὸς τὸ Σάαρ.
- 12 'Ιανουαρίου.—Πορεία πεινῆς Γάλλων ἀνέργων πρὸς τοὺς Παρισίους.
- 15 'Ιανουαρίου.—'Αθρόα εἰσοδος προσφύγων τοῦ Σάαρ εἰς τὸν γαλλικὸν ἔδαφος.
- 18 'Ιανουαρίου.—Νέαι φάσεις της ὑποθέσεως Σταβίνσκυ δια της ἀνακαλύψεως συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων πρὸς διαφόρους πολιτικούς.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- 28 Δεκεμβρίου.—Διάφοροι φήμαι περί νέων αἰματηρῶν γεγονότων ἐν Γερμανίᾳ καὶ χιλιῶδες συλλήψεις.
- 6 'Ιανουαρίου 1935.—Τερματίζονται διαδηλώσεις εἰς Σααρμπρόκεν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπικειμένου δημοψηφίσματος.
- 7 'Ιανουαρίου.—Βαρυσήμαντος λόγος τοῦ Χίτλερ, ἐκδηλοῦντος φιλερηνικὰς διαθέσεις. 'Εναρξίς εἰς Σάαρ τοῦ δημοψηφίσματος δια τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.
- 8 'Ιανουαρίου.—'Εντατικὴ προπαγάνδα δια τὸ ἐπικείμενον δημοψήφισμα.
- 10 'Ιανουαρίου.—'Αρνήσις της Γερμανίας ὡς συμμετάσχει τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ δια τὸ ζήτημα τοῦ Σάαρ.
- 11 'Ιανουαρίου.—'Αφίξις αὐστηρίων μέτρων τάξεως πρὸς ἀποφυγὴν ἐπεισοδίων.
- 13 'Ιανουαρίου.—Διεξαγωγή καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν δημοψηφίσματος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Σάαρ ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων: τὴν ἔνασιν μετὰ της Γερμανίας, τὴν ἔνασιν μετὰ της Γαλλίας ἢ τὴν διατήρησιν τοῦ κρατοῦςτος καθεστώτος.
- 14 'Ιανουαρίου.—'Αρνήσις τῶν ἡμερῶν ἐσυνεχίσθη ἡ διαλογή τῶν ψήφων τοῦ δημοψηφίσματος τοῦ Σάαρ.
- 15 'Ιανουαρίου.—'Ανακρίσεις τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δημοψηφίσματος, καταλήξαντες εἰς θριαμβευτικὴν νίκην της Γερμανίας, ἥτις συνεκέντησε τὰ 90,8 % τῶν ψήφων. Πανηγυρισμός της νίκης καθ' ὅσους τὴν Γερμανίαν. Διαρροὴ τῶν χωριστικῶν τοῦ Σάαρ εἰς Γαλλίαν. Βαρυσήμαντος λόγος τοῦ Χίτλερ.
- 18 'Ιανουαρίου.—Καταχρηστικὸν τῶν χιτλερικῶν της οἰκίας καὶ της παρουσίας τοῦ περιφίλου καθηγητοῦ 'Αλβέρτου τῶν Αἰσινάδων.
- 20 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς διώξεων ἐναντίον τῶν ἀντιχιτλερικῶν τοῦ Σάαρ.

ΓΙΟΥΓΟΣΛΑΒΙΑ

- 21 Δεκεμβρίου.—Σχηματισμός Κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν τέως ὀπουργὸν τῶν 'Εξωτερικῶν κ. Γέριτς.
- 23 Δεκεμβρίου.—'Αντικατάστασις τοῦ Κράτους ἡγέτου Μάτοσκ.
- 24 'Ιανουαρίου 1935.—'Αντικατάστασις πολλῶν πολιτικῶν καταδίκων, ἐν οἷς τοῦ κ. Γιοβάνοβιτς, ἀρχηγοῦ τοῦ Σλαβονικοῦ κόμματος.
- 9 'Ιανουαρίου.—Συνάντησις ἐν Βελιγραδίᾳ τῶν κ.κ. Γέριτς καὶ Τεβρῆκ 'Αράς.
- 11 'Ιανουαρίου.—Συνμιλίαι τῶν κ.κ. Γέριτς, Μπένες καὶ Τιτουλέσκο ἐπὶ τῶν γαλλοιταλικῶν συμφωνιῶν της Ρώμης.

ΕΛΒΕΤΙΑ

- 21 Δεκεμβρίου.—'Εκλογή τοῦ Τούρκου ἀντιπροσώπου κ. Ρουσῆ 'Αράς ὡς προέδρου τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ.
- 11 'Ιανουαρίου 1935.—Σύναξις τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ δια τὸ ζήτημα τοῦ Σάαρ.
- 14 'Ιανουαρίου.—Συζήτησις ἐπὶ της προσφυγῆς τῶν Βορειοηπειρωτῶν ἐναντίον της 'Αβανίας. 'Οριστικὸς τερματισμός τῶν ἐργασιῶν της Μικτῆς 'Ελληνοτουρκικῆς ἐπιτροπῆς δια τὰ ζητήματα τῶν ἀνταλλαξίμων.
- 15 'Ιανουαρίου.—Σύσκεψις της Τριμελοῦς ἐπιτροπῆς δια τὸ Σάαρ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δημοψηφίσματος.
- 16 'Ιανουαρίου.—Αἰνιδιαστικὴ ἀναβολὴ της συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ δια τὸ ζήτημα τοῦ Σάαρ.
- 17 'Ιανουαρίου.—'Απόφασις τοῦ Συμβουλίου της ΚΤΕ περί προσαρτήσεως τοῦ Σάαρ εἰς τὴν Γερμανίαν. Σπουδαϊστὰται συνομιλίαι Μαζίμου-Τεβρῆκ 'Αράς δια τὰς συμφωνίας της Ρώμης.
- 20 'Ιανουαρίου.—'Εκδόσις ἐν Γενεύῃ ἀνακοινωθέντος τοῦ Συμβουλίου της Βαλκανικῆς Συνενοήσεως δια τὸ ζήτημα τῶν συμφωνιῶν της Ρώμης.

ΗΝΔΟΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

- 4 'Ιανουαρίου 1935.—'Ανακάλυψις συννομίας κατά τοῦ Προέδρου Ροζβέλτ.
- 8 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς της δίκης δια τὴν ἀπαγωγήν τοῦ βρέφους Λίντεμπεργ.
- 13 'Ιανουαρίου.—'Η ἀντιπολιτεία τῆς Γαλλίας 'Ερχατ ἐξετέλεσε πτήσιν ἀνευ σταθμοῦ ἐκ Χονολουλού εἰς Καλιφόρναν.

ΙΑΠΩΝΙΑ

- 29 Δεκεμβρίου.—Καταγγελία εἰς Λονδίνον της συνθήκης της Οὐασινγκτόν δια τὸς ναυτικούς ἐξοπλισμούς.

ΙΣΠΑΝΙΑ

- 28 Δεκεμβρίου.—'Απελευθερώσις τοῦ τέως πρωθυπουργοῦ κ. 'Αθῆνα, κρατούμενου δια τὴν ἐπανάστασιν Καταλωνίας.

ΙΤΑΛΙΑ

- 5 'Ιανουαρίου 1935.—'Αφίξις εἰς Ρώμην τοῦ Γάλλου ὀπουργοῦ τῶν 'Εξωτερικῶν κ. Λαβὰλ καὶ ἐναρξίς τῶν συνομιλιῶν μετὰ τοῦ κ. Μουσσολίνι δια τὴν γαλλοιταλικὴν προσέγγισιν.
- 6 'Ιανουαρίου.—'Επετεύχθη πλήρης συμφωνία μετὰ τῶν κ.κ. Λαβὰλ καὶ Μουσσολίνι ἐπὶ τῶν ἀποικιακῶν ζητημάτων καὶ ἐπὶ της ἐξασφαλίσεως της ἀνεξαρτησίας της Αὐστρίας.
- 7 'Ιανουαρίου.—'Υποδοχὴ τοῦ κ. Λαβὰλ ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου τοῦ ΙΑ' εἰς τὸ Βατικανόν. 'Αναχώρησις τοῦ κ. Λαβὰλ δια Παρίσιους.
- 18 'Ιανουαρίου.—'Εξοπλισμοὶ της 'Ιταλίας στρεφόμενοι ἐναντίον της 'Αβησσυνίας.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

- 28 Δεκεμβρίου.—'Ογκώδης διαδήλωσις ἐν Βουκουρεστίῳ ἐναντίον της ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν εἰρήνης.

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΡΩΣΣΙΑ

- 21 Δεκεμβρίου.—Σύλληψις τῶν τέως κομμουνιστῶν ἡγετῶν Ζηνόβιεφ καὶ Καμένεφ ἐπὶ συρροῇ εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Κόρωφ.
- 22 Δεκεμβρίου.—'Ιδρυσις της νέας Σοβιετικῆς δημοκρατίας τῶν Μαρτβανῶν.
- 28 Δεκεμβρίου.—Κατάδικη εἰς θάνατον τοῦ δολοφονοῦ τοῦ Κόρωφ Νικόλαϊεφ καὶ δώδεκα συντρόφων του, καὶ ἄμεσος ἐκτέλεσις τῶν.
- 29 Δεκεμβρίου.—Καθιέρωσις νέων χαρτονομισμάτων.
- 29 Δεκεμβρίου 1935.—'Εκτόπις τῶν Ζηνόβιεφ καὶ Καμένεφ εἰς Σιβηρίαν.
- 16 'Ιανουαρίου.—'Εναρξίς της δίκης ἐναντίον τῶν Ζηνόβιεφ καὶ Καμένεφ. Ταυτοχρόνως ἐναρξίς τοῦ Συνεδρίου τῶν Σοβιέτ.
- 17 'Ιανουαρίου.—Κατάδικη εἰς Λένινγκραντ τοῦ Ζηνόβιεφ εἰς δεκαετὴ φυλάκισιν καὶ τοῦ Καμένεφ εἰς πενταετὴ.

ΤΟΥΡΚΙΑ

- 21 Δεκεμβρίου.—Διαφεύδεται ἡ ἐπίδοσις περί ἐπικειμένης παραίτησεως τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Ισμαῖτ 'Ινονού.
- 23 Δεκεμβρίου.—'Επιδράσεις ὑπὸ της ἐθνοσυνελεύσεως της ἑλληνοτουρκικῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας. 'Απηνυομένη εἰς τὸν 'Ελληνα στρατιωτικὸν ἀκόλουθον ἡ παρακολούθησις τῶν τουρκικῶν γυμνασίων.
- 24 Δεκεμβρίου.—'Αυτοδιόλυσις της Τουρκικῆς ἐθνοσυνελεύσεως.
- 4 'Ιανουαρίου 1935.—'Αναγγελία ἀγορᾶς ὑπὸ της Τουρκίας ὀπορρυχίου παρὰ της ἐπὶ σπανίας.
- 5 'Ιανουαρίου.—'Ισχυροὶ σεισμοὶ προξενοῦν μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὴν περιφέρειαν Κωνινπόλεως.
- 11 'Ιανουαρίου.—'Αντισυμψιὰ δια τὴν σημάσιαν τῶν γαλλοιταλικῶν συνομιλιῶν, αἱ ὅποιαι δυνατόν νὰ στρέψουν τὰς κατακτητικὰς βλέψεις της 'Ιταλίας πρὸς τὴν Τουρκίαν.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ:

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ

νά γίνω. Κι' ἐπαιρνα παντιό καὶ πάντοτε τὸ μέρος της. Μιὰ μέρα, μιὰ κοινὴ φιλενάδα μας, μοῦ εἶπε πὼς ἡ Τσάρμαν δινόταν σὲ ὄλους ὅσους γνώριζε, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐπιτόχη αὐτὸ ποὺ ἐπέδιωκε. Δὲν πίστεψα, φυσικά, τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά.

Ἐξω φρενῶν ἔτρεξα ἁμέσως καὶ τὰ διηγήθηκα ὅλα στὴν Τσάρμαν. Αὐτὴ, ὅμως, ἀντὶ νὰ ἀγανακτήσῃ ἀρκέστηκε νὰ γελάσῃ. Μὲ φίλησε καὶ μοῦ εἶπε νὰ μὴν παρασταίνω τὴ σεμνότηφι γεροντοκόρη. Ἐδειχνε μιὰν ἀδιαφορίαν, ἕναν κυνισμό ποὺ μ' ἔκαναν νὰ φρίξω. Ἐκλαιγα ἀπὸ ντροπὴ γι' αὐτὴ, κι' αὐτὴ χαχάνιζε. Ὑστερα μοῦ ἐξήγησε πὼς δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ διακριθῇ ἀν δίνῃ σημασία σὲ τέτοια μικροπράγματα. Μ' ἀποκάλεσε μάστιχα μοχλιασμένη παρθένα! Τότε εἶδα τὴ ἀβυσσὸς μὰς χόριζε. Γιατὶ καταλάβαινα πὼς ἀν ἤθελα νὰ πραγματοποιήσω τὸ δεινὸ μοῦ, ἔπρεπε νὰ μιμηθῶ τὸ παράδειγμα τῆς Τσάρμαν. Καὶ φοβήθηκα. Φοβήθηκα... Τηλεγράφησα τότε τοῦ Ἀντρίου, κι' ὅταν ἦρθε τοῦ ἀνήγγειλα ὅτι ἤμουν ἔτοιμη νὰ γίνω γυναίκα του».

Ἡ Λευκὴ χαχάνισε σαρκαστικά.

—Θὰ μὲ πιστέψετε; εἶπε. Ἡ πρώτη μου σκέψη πῆγε σὲ σὰς. Ὀλιβόμουνα καὶ γιὰ μένα, καὶ γιὰ σὰς. Ἐβλεπα πόσο γελασμένος βγαλίνατε στὴν ἀγάπη σας!

Τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμὴ ἕνας θόρυβος βημάτων ἦρθε νὰ τοὺς διακόψῃ. Ἦταν ὁ γιατρός Μὰκ Ἀρντλ. Σὲ λίγο, ἀφοῦ ἔγιναν ἡ συστάσεις, καθίσαν στὸ τραπέζι. Ὁ Ἀντρίου εἶχε κέφι καὶ κουβέντιαζε γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα. Μετὰ τὸν καφέ, ἡ Λευκὴ κάθησε στὸ πιάνο καὶ τραγοῦδισε τὴν ἄρια τοῦ «Ὁρέφως». Ἡ φωνὴ της ἦταν πάντοτε ὑπέροχη. Σὲ λίγο ὁ γιατρός σηκώθηκε.

—Πρὸς μεγάλῃ μου ὀλῃφι, εἶπε, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὰς ἀήσω. Πρέπει νὰ πάω νὰ ἐπισκεφθῶ κάποιον ἄρρωστο. Ἄν δὲν γυρίσω προτοῦ κοιμηθῇ, θὰ σὰς δῶ αὐριο τὸ πρωῒ.

Ὅταν ὁ Ἀντρίου ἔφυγε, ὁ Κόνβερς ρώτησε τὴ Λευκὴ ἂν τραγουδοῦσε ἀκόμα τὰ παλιὰ ἐκεῖνα σκωτσέζικα τραγοῦδια. Ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ ἡ γυναίκα τοῦ εἶπε: —Πάμε ἔξω.

Ὁ Κόνβερς τὴν ἀκολούθησε. Τὸ φεγγάρι εἶχεν ἀνατεῖλει. Κάτω ἀπὸ τὸ ἀσημένιο φῶς του, ὁ κῆπος φαίνεταν σάν παραμυθένιος. Προχωροῦσαν σιωπηλοί.

—Ξέρετε πὼς ἡ Τσάρμαν μοῦ ἔγραψε δύο μέρες προτοῦ πεθάνῃ; εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ Λευκὴ. Εἶχα διαβάσει τὸν φρικτὸ της θάνατο στὶς ἐφημερίδες, κι' ὅταν ἀνεγνώρισα τὸ γράφιμό της, κόντεψα νὰ λιποθυμήσω. Ποτὲ δὲν εἶχα λάβει γράμμα της ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ χωρισμοῦ μας στὸ Παρίσι.

—Ἦξερε τὴ διεύθυνσί σας;

—Ὅχι. Μοῦ ἔγραψε στὸ παλιό μου σπίτι στὴ Σκωτία. Εἶναι ἀληθινὸ θαῦμα πὼς ἔλαβα αὐτὴ τὴν ἐπιστολή.

—Τί σὰς ἔλεγε;

Ἡ Λευκὴ σταμάτησε, καὶ παρὰ τὸ σκοτάδι, φαίνεταν ἡ ὠρότης της:

—Στὸ γράμμα μιὰ μονάχα φράση ὑπῆρχε, μὲ τὴν ὑπογραφὴ της: «Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν ζήσω, αὐτὴ τὴν ζωή». Ἄλλο τίποτε.

—Ανρωτιέμαι ἂν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, εἶπε ὁ Κόνβερς.

—Μὴν ἀμφιβάλλετε. Μὰ τί περίεργο νὰ σκεφθῇ νὰ μοῦ γράψῃ ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια σιωπῆς! Καὶ τί φρίκη νὰ λαβῶ αὐτὸ τὸ γράμμα μετὰ τὸν θάνατό της! Ἀπὸ τότε, ἡ σκέψις αὐτὴ κυρίεψε τὸ μυαλό μου.

—Ναί, εἶναι περίεργο!

—Κι' ὅμως χαίρομαι ποὺ δὲν μὲ ἔχασεν ὁλότελα.

Μὰ πὼς νὰ συνέβηκε αὐτό;

—Μπορεῖ νὰ ἦταν πιομένη.

—Δὲν τὸ πιστεύω. Νομίζω μάλλον ὅτι προαισθάν-

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ:

Η Α.Β.Υ. ΠΡΙΓΚΗΨ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ:

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ:

SIR JAMES FRAZER

SOMERSET MAUGHAM

BLAISE ALLAN

CURNONSK

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΔΡΧ. 9.300.000.000